

प्रभाव दैनिक

National Daily

दाइजो प्रथा निरुत्साहित गरौं

- » चल, अचल सम्पत्ति, दाइजोको रकमा माग गर्नुहुदैन, लेनदेनको शर्त राखी विवाह गर्नु/गराउनु हुदैन, विवाह गरी सकेपछि चल, अचल सम्पत्ति वा दाइजो माग गर्नु हुदैन,
- » दाइजो नदिएको कारण यातना दिने वा अमानवीय वा अपमानजन्य व्यवहार गर्नु हुदैन, यस्ता कार्य कानूनबन्धीत दण्डनीय छन् । जरतरी गरेको पाइएमा स्थानीय प्रशासनमा स्बर गरौं । विवाह जस्तो पवित्र बन्धनलाई लेनदेनको विषय नबनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष ११ अंक २०९ काठमाडौं सोमबार, १० मंसिर २०८१ Prabhav National Daily Monday, November 25, 2024 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

कांग्रेसले तीन वर्षपछि पायो कोषाध्यक्ष

सभापति देउवापत्नी आरजु राणाका व्यावसायिक साभेदार उमेश श्रेष्ठ कोषाध्यक्षमा मनोनीत

- कांग्रेस कोषाध्यक्ष बन्न ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, उद्योगी विनोद चौधरी, देउवापत्नी आरजु राणासम्म लबिडिङमा थिए
- आर्थिक क्षेत्रमा अनुभवी र इमान्दार भएकाले पनि देउवाले उक्त पद श्रेष्ठलाई सुम्पिएको दाबी
- उतरार्द्धकालमा आफूलाई सहयोग गरेकालाई धमाधम विभिन्न पदमा नियुक्ति दिँदै देउवा

पदाधिकारी बन्ने लाइनमा थिइन् । कार्की १४औं महाधिवेशनमा महामन्त्रीका आकांक्षीसमेत थिए । तर, गुट व्यवस्थापनका कारण प्रदीप पौडेललाई संस्थापनपक्षबाट महामन्त्रीको उम्मेदवार बनाउँदा कार्की बाहिरिएका थिए । महामन्त्रीको उम्मेदवार बन्न नपाएपछि कार्की देउवासँग रुष्ट बनेका थिए । पछि कोषाध्यक्ष बन्न उनले लबिडिङ गरे पनि उनको कुनै सुनुवाइ भएन ।

उनीभै व्यवसायी चौधरीसमेत जसरी पनि कोषाध्यक्ष बन्ने लाइनमा थिए । उनले आफूनिर्वाह सञ्चारकर्मी डाकेर उक्त पदको दाबी गर्दै समाचारसमेत लेखाउँथे । देउवाले लामो समय पद रिक्त राखेपछि कतिपयले आरजुलाई यो पद दिने शंकासमेत गर्ने गरेका थिए ।

यद्यपि, देउवाले आरजुकै व्यावसायिक साभेदार श्रेष्ठलाई कोषाध्यक्ष बनाएका छन् । आरजु र श्रेष्ठको हाइड्रोवेबिङ शैक्षिक संस्थासम्म संयुक्त लगानी रहेको छ । २०७९ मंसिरको प्रतिनिधिसभा चुनावमा चितवनबाट उठेका श्रेष्ठले रवि लामिछन्नेसँग पराजय बेहोरेका थिए । उनी समानुपातिक सांसद भने पहिल्यै भइसकेका थिए ।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले पार्टीको कोषाध्यक्षमा उमेश श्रेष्ठलाई मनोनीत गरेका छन् । आइतबार सभापति देउवाले पार्टी विधानको धारा २१ को उपधारा (४) बमोजिम श्रेष्ठलाई कोषाध्यक्ष पदमा मनोनीत गरेका हुन् ।

विधानअनुसार महाधिवेशन भएको छ महिनाभित्र कोषाध्यक्ष मनोनीत गर्नुपर्ने नियम भए देउवाले भण्डै तीन वर्षपछि पदाधिकारीमा पूर्णता दिएका हुन् । २०७८ मंसिर २९ गते भएको १४औं महाधिवेशनबाट देउवा दोस्रो कार्यकालका लागि सभापतिमा निर्वाचित भएका हुन् । कांग्रेस कोषाध्यक्ष बन्न पूर्वअर्थमन्त्रीसमेत रहेका ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीदेखि उद्योगी विनोद चौधरीसम्मले लबिडिङ गरेका थिए । यसैगरी देउवापत्नी आरजु राणासमेत कोषाध्यक्ष बन्ने

तुजुक देखाउँदै एमाले-बालेन

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- राजेन्द्र लिड्डेन नेतृत्वको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)ले गत वर्षको चैत अन्तिम साता सरकारविरुद्ध प्रदर्शन गर्दा काठमाडौं महानगरपालिकाले जरिवाना तिर्नु भन्दै पत्र पठायो । पत्रमा प्रदर्शनको क्रममा राप्रपा नेता कार्यकर्ताले फोहोरमैला गरेको र ट्राफिक आइल्याण्डमा क्षति पुऱ्याएको भन्दै 'पाँच हजार २२२ रूपैयाँ जरिवाना तिर्नु' भनिएको थियो । राप्रपा प्रवक्ता सगुनसुन्दर लावतीका अनुसार गत ७ वैशाखमा राप्रपाले जरिवाना तिऱ्यो ।

गत शुक्रवार एमालेले अराजकताविरुद्ध भन्दै काठमाडौंको दरवारमार्गमा जागरणसभाको नाममा शक्ति प्रदर्शन गर्‍यो । प्रधानमन्त्रीसमेत रहेका एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले सभालाई सम्बोधन गरे । सभा सकिएको केही छिनमै काठमाडौं महानगरपालिकाका मेयर बालेन (बालेन) साहको निर्देशनअनुसार महानगरको नगर सुरक्षा बलले सडक क्षेत्रमा फोहोर गरी बातावरण प्रदूषित गरेको भन्दै एक लाख रूपैयाँ जरिवाना तिर्न एमालेको नाममा पत्र काटेको सामाजिक सञ्जालमार्फत सार्वजनिक भयो । आइतबार पत्र बुझाउन दलबलसहित एमाले केन्द्रीय कार्यालय च्यासलमा नगर प्रहरी पुऱ्यो । तर, एमालेले पत्र बुझाउन अस्वीकार गर्‍यो ।

पत्रअनुसार एमालेले जरिवाना

नतिर्ने जनाएको छ । उल्टै एमालेले मेयर साह एमालेविरुद्ध परिचालित भएको र उनी 'स्टेन्टवाजी'मा रमाएको आरोप लगाएको छ । यस्तोमा बालेनले आफ्नो नगर सुरक्षा बलका प्रहरी निरीक्षक के.के. भट्टलाई नेतृत्वको टोलीलाई आइतबार अपराह्न जरिवानापत्र बुझाउन भन्दै एमाले पार्टी मुख्यालय च्यासल पठायो । भट्टलाई रिसेप्सनमा पत्र बुझाउन खोज्दै गर्दा पार्टी कार्यालयसचिव डा. भीष्म अधिकारी आइपुगे ।

उनले नगर प्रहरी बलका प्रहरी निरीक्षक

भट्टलाईलाई एमाले केन्द्रीय कार्यालय आयोजक नभएको भन्दै मेयरजस्तो मान्छेले सामान्य प्रशासनिक ज्ञान नराखी पत्र पठाएर स्टेन्टवाजी गरेको बताए । पत्र बुझाउने शैली पनि नभएको भन्दै उनी आक्रोशित सुनिए । 'महानगरले सामान्यतः के कुरा बुझ्नुपर्छ भने को आयोजक हो भन्ने थाहा पाउनुपर्छ र एउटा चिट्ठी बुझाउन यसरी जुन हर्कत गरिँदै छ, यो पनि अत्यन्तै बेठीक भएको छ,' कार्यालयसचिव अधिकारीले भने ।

एमाले महासचिव शंकर पोखरेल,

पोलिटिब्युरो सदस्य महेश बस्नेतलगायत थुप्रै नेता बालेनविरुद्ध खनिएका छन् । बालेनले पठाएको जरिवानापत्रलाई पार्टीका प्रचार विभाग प्रमुख राजेन्द्र गौतमले त 'औचित्यहीन चिक्कोटो' भनेका छन् । एमाले पक्षि नै मेयर बालेनविरुद्ध उभिएका छन् । राप्रपा भने एमाले जसरी विवादमा रूमलिन । पत्रअनुसारको जरिवाना महानगरलाई चुपचाप तिऱ्यो । तर, एमालेले नतिर्ने प्रस्ट शब्दमा भनेको छ ।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

महानगरले सामान्यतः आयोजक हो भन्ने थाहा पाउनुपर्छ । एउटा चिट्ठी बुझाउन जुन हर्कत गरिँदै छ, अत्यन्तै बेठीक भएको छ ।

■ **डा. भीष्म अधिकारी**
कार्यालय सचिव, नेकपा एमाले

हाम्रो उद्देश्य विधिको शासनको कडाइपूर्वक कार्यान्वयन गर्नु भन्ने हो । त्यही आधारमा पठाएको चिट्ठीअनुसार जरिवाना बुझाउँछ भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं ।

■ **नवीन मानन्धन**
प्रवक्ता, काठमाडौं महानगरपालिका

जतिबेला बालेन बागमती किनारको सुकुम्बासी बस्ती हटाउन गए, त्यसलाई मूलतः एमालेले रोक्थे । त्यसपछि क्रमशः एमाले-बालेन सम्बन्ध बिग्रियो ।

■ **नरेन्द्रजंग पिट्टर**
राजनीतिक विश्लेषक

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

युरोपको मागपत्र प्रमाणीकरण विभागबाटै गराउने तयारी

जुन देशमा नेपाली दूतावास र कूटनीतिक नियोगहरू छैनन् त्यहाँबाट आउने मागपत्र प्रमाणीकरण विभागले गर्न पाउनुपर्छ र वैदेशिक रोजगारीलाई सहजीकरण गर्नुपर्छ भन्ने उद्देश्यले काम गरिरहेका छौं ।

■ **सूर्यबहादुर खत्री**
महानिर्देशक, वैदेशिक रोजगार विभाग

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले रोजगारीका लागि युरोपेली मुलुकबाट आएको मागपत्र प्रमाणीकरण वैदेशिक रोजगार विभागबाट गराउने गरी तयारी गरेको छ । युरोपको रोजगारी सम्बन्धमा विशेष मापदण्ड बनाई संस्थागतरूपमा

म्यानपावर कम्पनीमार्फत युरोपमा नेपाली कामदार पठाउनेगरी विभागबाटै मागपत्र प्रमाणीकरण गर्ने तयारी गरिएको हो । युरोपको मागपत्र प्रमाणीकरण हुन नसक्दा ठूलो संख्यामा रोजगारीको अवसर गुमाइरहेको भन्दै आकर्षक गन्तव्यको रूपमा रहेको युरोपेली

मुलुकहरूमा रोजगारी सुनिश्चित गर्न म्यानपावर व्यवसायीहरूले पटक-पटक ध्यानाकर्षण गराएपछि प्रक्रिया अघि बढाइएको विभागका महानिर्देशक सूर्यबहादुर खत्रीले बताए । विभागले मागपत्र प्रमाणीकरणका लागि तयार पारेको मापदण्डको फाइल आवश्यक रायका लागि एक महिनाअघि नै श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयमार्फत परराष्ट्र मन्त्रालयमा पठाइसकिएको उनले जानकारी दिए । 'मागपत्र प्रमाणीकरणसम्बन्धी फाइल तयार गरेर श्रम मन्त्रालयमा पठाएका छौं, यसमा मन्त्रालयले परराष्ट्रसँग सहमतिका लागि राय

माग गरेको छ,' महानिर्देशक खत्रीले भने, 'जुन देशमा नेपाली दूतावास र कूटनीतिक नियोगहरू छैनन् त्यहाँबाट आउने मागपत्र प्रमाणीकरण विभागले गर्न पाउनुपर्छ र वैदेशिक रोजगारीलाई सहजीकरण गर्नुपर्छ भन्ने उद्देश्यले काम गरिरहेका छौं ।' अहिलेसम्म परराष्ट्रबाट कुनै राय

वा प्रतिक्रिया आइनसकेको भन्दै उनले राय प्राप्त हुनेवित्तिकै बाँकी काम अघि बढ्ने बताए । म्यानपावर व्यवसायीले ल्याएका मागपत्र प्रमाणीकरण सहज भए व्यक्तित्वरूपमा युरोप रोजगारीका नाममा भइरहेको ठगीसमेत नियन्त्रण हुने विभागले विश्वास लिएको छ । 'युरोपको मागपत्र प्रमाणीकरणमा समस्या नै छ, संस्थागतरूपमा कामदारलाई पठाउनसक्ने गरी मागपत्र प्रमाणीकरणको काम गर्न सकियो भने उनीहरूको हकअधिकार र सेवासुविधाको सुनिश्चितता हुन्छ,' महानिर्देशक खत्रीले भने, 'म्यानपावरमार्फत कामदार पठाउन

सकियो भने बढी सुरक्षित हुने र व्यवसायी जवाफदेही हुने अवस्था आउँछ, साथै ठगी नियन्त्रणमा पनि मद्दत पुग्छ भन्ने लाग्छ ।' दूतावास वा कूटनीतिक नियोग नभएका मुलुक वा सम्बन्धित मुलुक हेर्ने दूतावाससँग पर्याप्त स्रोत साधन नभएका कारण मागपत्र प्रमाणीकरणमा भइरहेको समस्या समाधानका लागि श्रममन्त्री शरतसिंह भण्डारीले अघिल्लोपटक मन्त्री हुँदा ल्याइएको 'वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी मागपत्र जाँचवुक्त र स्वीकृत गर्ने कार्यविधि, २०८०' खारेज भइसकेको सन्दर्भमा परराष्ट्रको सहमति आएपछि बनाइएको नयाँ मापदण्ड मन्त्रपरिषदबाट पास गरी कार्यान्वयनमा जाने विभागको तयारी छ ।

(क्रमशः पृष्ठ २ मा)

कोप-२९ को नतिजामा 'एलडिसी' समूहको असन्तुष्टि

धनि तथा कार्वन उत्सर्जक मुलुकहरूले जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणका लागि ठोस निर्णय लिन आनाकानी गरिरहेकोप्रति एलडिसी समूहको आपत्ति

'कोप-२९ ले एक अर्बभन्दा बढी मानिसहरूको आवाजको उपेक्षा गरेको छ । महत्त्वपूर्ण 'एजेन्डा'मा सहमति जुटाउन धेरै प्रयास गरेका थियौं, त्यो प्रयासका बाबजुद हाम्रो अपिललाई बेवास्ता गरियो । यसले यस्ता वार्ताहरूको आधारभूत विश्वासलाई कमजोर बनाउँछ ।

● **इमान्स एनजेवा**
अध्यक्ष, एलडिसी

प्रगति टकाल

काठमाडौं- अतिक्रम विर्कसित मुलुकहरूको समूह (एलडिसी) ले कोप-२९ उपलब्धिमूलक नरहेको र संवेदनशील मुलुकका लागि धोका भएको भन्दै असन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन् । अजरबैजानको बाकुमा आइतबार सम्पन्न जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय प्राारूप महासन्धि (युएनएफएसिसी) का पक्ष राष्ट्रहरूको २९औं शिखर सम्मेलन (कोप-२९) को नतिजा जलवायुजन्य संकटको सामना

'कोपमा सोचेजस्तो प्रगति भएन'

बन तथा वातावरण मन्त्रालयअन्तर्गत जलवायु व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुख डा. सिन्धुप्रसाद हुंगानाले कोपका उपलब्धि सोचेजस्तो नभएको टिप्पणी गरेका छन् । 'एलडिसीको धारणा नेपालको पनि धारणा हो, कोपमा आशातीत सफलता

गरिरहेको मुलुकका हितमा नरहेको उनीहरूको टिप्पणी छ । शुक्रवार सम्पन्न हुने पूर्वनिर्धारित तालिका रहे पनि सहमति जुट्न नसक्दा दुई दिनपछि आइतबार बिहान कोप सम्पन्न भएको छ । (क्रमशः पृष्ठ २ मा)

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

तुजुक देखाउँदै...

राजनीतिक विश्लेषक नरेन्द्रजंग पिटरका अनुसार एमाले-बालेन टकराव अहिलेको मात्रै होइन। भ्रष्टाचार हुँदै वर्षयता एमाले र बालेनबीच विवाद हुँदै आएको छ। 'मेयर निर्वाचित भएपछि बालेन बालकोट पुरदा त्यहाँ ओलीजीले बालेनलाई तबला उपहार दिएका थिए। तर, जतिबेला बालेन बागमती किनारको सुकुम्बासी बस्ती हटाउन गए, त्यसलाई मुलतः एमालेले रोक्को', पिटरले प्रभावसँग भने, 'यसपछि एमाले-बालेन सम्बन्ध थियो।'

एकले कसैलाई राजनीतिक दुश्मन शक्तिको रूपमा चिन्नेगरी प्रस्तुत हुँदै आएका छन्। कतिपय भने काठमाडौंको फोहोर व्यवस्थापनका लागि सहरी विकास मन्त्रालयले पहल नगरेको भन्दै बालेनले एमाले नेता रघुवीर महासेठ सहरी विकासमन्त्री हुँदा मन्त्रालय अगाडि लगेर फोहोर फालेका थिए। कयौं दिन सिंहदरवारको फोहोर नै उठाएनन्।

यसपछि काठमाडौंको न्युरोड क्षेत्रको सडक विस्तारमा पनि यी दुईबीच लामो संघर्ष नै चल्यो। लुम्बिनीकी एमाले सांसद रेखाकुमारी शर्माको काठमाडौंस्थित घरबाट मेयर बालेनले बालिकाको उद्धार गरे पनि कारवाहीका लागि ओलीले कदम नचालेको भन्दै बालेन आक्रोशित बने। सम्बन्धमा थप दरार पैदा भएको र एकअर्काका लागि नसहने स्थितिमा पुगेको छ। यतिपयमा कि बालेन समर्थकहरूले गत दसैँअघि प्रधानमन्त्रीसमेत रहेका एमाले अध्यक्ष ओलीविरुद्ध सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा 'अनफलो' अभियान नै चलाए। लाञ्छित ओलीलाई फेसबुकमा अनफलो गरे।

यसपछि पछिल्लो विवाद प्रदर्शनको क्रममा फोहोर भएको विषयसँग केन्द्रित छ। काठमाडौं महानगरका प्रवक्ता नवीन मानन्धरका अनुसार नियम कानुनमा टेकेर जरिवानापत्र काटेका कारण एमालेले इमान्दारसाथ जरिवाना तिर्नुपर्छ। 'एमाले सधैं यी सरकारीको नेतृत्वमा छ। हामी स्थानीय सरकारमा छौं, हाम्रो उद्देश्य विधिको शासनलाई कडाइपूर्वक कार्यान्वयन गर्नु भन्ने हो,' उनले भने, 'त्यही आधारमा पठाएको चिट्ठीअनुसार जरिवाना बुझाउँछ, भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं।'

बालेन मेयरका रूपमा स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिएर निर्वाचित भएका हुन्। उपमेयर एमालेकी सुनिता डंगोल छिन्। आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्ने क्रममा सुनितालाई एमालेले बालेनविरुद्ध उभ्याएको टिप्पणी थियो। महानगरका अन्य बडाका जनप्रतिनिधिलाई पनि एमालेले बालेनविरुद्ध उभ्याउँदै आएको छ।

प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा बसेर एमाले अध्यक्ष ओली बेलाबेला बालेनको आलोचना गर्छन्। बालेनले पनि ओली र उनको दल एमालेविरुद्ध आक्रोश पोख्ने गर्छन्। यो क्रम महिनौंयता चलिरेहेको छ। राजनीतिक विश्लेषक पिटरको शब्दमा अहिले एमाले र बालेन तुजुक देखाउँदै आएको छ।

कांग्रेसले तीन ...

२०७८ साउनमा देउवा नै सभापति भएको बेला स्वास्थ्य राज्यमन्त्री भएका श्रेष्ठ सोही वर्ष असोजमा विनाविभागीय मन्त्री बनेका थिए। शिक्षा क्षेत्रमा लामो समय बिताएका श्रेष्ठ निजी तथा आवासीय विद्यालय संगठन (प्याब्सन) र निजी उच्च माध्यमिक विद्यालयहरूको संगठन (हिसान) का पूर्वअध्यक्ष हुन्। कांग्रेस कोषाध्यक्ष बन्न निर्वाचित केन्द्रीय सदस्य हुनुपर्छ। सभापतिको विश्वासयोग्य भएकोले उनलाई उक्त पदमा चयन गरेको कोषप्रचार विभाग प्रमुख मीन विश्वकर्मा बताउँछन्। 'लामो अनुभव र सभापतिसँग विश्वासमा रहेर काम गर्नसक्ने पात्र उहाँ हुनुहुन्छ,' विश्वकर्माले भने। आर्थिक क्षेत्रमा अनुभवी र इमान्दार भएकोले पनि देउवाले उक्त पद श्रेष्ठलाई पुरस्कार दिएको बताउँछ। देउवाले आफ्नो उतरगढकालमा आफूलाई सहयोग गरेकालाई धमाधम विभिन्न नियुक्ति दिइरहेका छन्। विधानतः अब देउवा एक वर्षसम्ममात्र सभापति रहन पाउने छन्। त्यसपछि, केन्द्रीय समितिमा सबैभन्दा शक्तिशाली मानिएका देउवा कांग्रेसको शक्तिघरबाट 'एकजट' हुने छन्।

आफूले जम्मेवारीलाई कुशलतापूर्वक निर्वाह गर्ने श्रेष्ठले बताए। 'जम्मेवारीलाई कुशलतापूर्वक निर्वाह गर्नका लागि सबैको साथ र सहयोग अपेक्षा गर्छु,' श्रेष्ठले भने। यसअघि कांग्रेसमा कोषाध्यक्ष निर्वाचित हुने व्यवस्था थियो। तर, १४औं महाधिवेशनमा भने कोषाध्यक्षको निर्वाचन भएन। २०७५ सालमा नवौं पटक संशोधित विधानले कोषाध्यक्ष केन्द्रीय समितिमा निर्वाचित केन्द्रीय सदस्यहरूबाट सभापतिले नाम प्रस्ताव गर्ने र केन्द्रीय समितिबाट निर्वाचित हुने व्यवस्था गरेको छ। कांग्रेस विधानको दफा २१ को ४ मा 'केन्द्रीय सभापतिले केन्द्रीय कार्यसमितिका निर्वाचित सदस्यमध्येबाट नाम प्रस्ताव गरी निर्वाचित केन्द्रीय कार्यसमितिबाट निर्वाचित कोषाध्यक्ष' रहने व्यवस्था छ।

कोषाध्यक्षलाई के छ अधिकार ?

कांग्रेसको विधानअनुसार कोषाध्यक्षलाई पार्टीलाई आवश्यक स्रोत-साधनको व्यवस्था गर्ने, पार्टीलाई प्राप्त हुने शुल्क र अन्य सहयोग संकलन गर्ने अधिकार छ। यस्तै केन्द्रीय कार्यसमितिले निर्णय गरेको बैकमा पार्टीका नाममा खाता खोल्ने र केन्द्रीय कार्यसमितिको निर्णयअनुसार सञ्चालन गर्ने, सदस्यता शुल्क र अन्य सहयोग रकम संकलन गर्ने तथा अभिलेख राख्ने जम्मेवारी कोषाध्यक्षकै हुन्छ।

संकलित रकम पार्टीका विभिन्न काम र निकायको खर्चका लागि निर्णयअनुसार भुक्तानी गर्ने र त्यसको हिसाब राख्ने, पार्टीको वार्षिक आर्थिक प्रतिवेदन केन्द्रीय कार्यसमिति र केन्द्रीय महाधिवेशनमा प्रस्तुत गर्ने, केन्द्रीय कार्यसमितिले पारित गरेको लेखा परीक्षणसम्बन्धी प्रतिवेदन केन्द्रीय महाधिवेशन र केन्द्रीय महासमितिलाई प्रस्तुत गर्ने अधिकार विधानले कोषाध्यक्षलाई दिएको छ।

कोप-२९ को...

कोप सकिए पनि बाकु सम्झौताप्रति अहिले आलोचना बढिरहेको छ। धनि तथा कार्वन उत्सर्जक मुलुकहरूले जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणका लागि ठोस निर्णय लिन आनाकानी गरिरहेको भन्दै एलडिसी समूहले आपत्ति जनाएको हो।

जलवायु संकटमा मुख्य जिम्मेवार रहेका देशहरूले फेरि एकपटक अतिक्रम विकासित देशहरूको अभियानलाई असफल बनाएको एलडिसीको टिप्पणी छ। 'हामीले बाकु छाड्दै गर्दा न त महत्वाकांक्षी जलवायुवित्त लक्ष्य तोकिएको छ, न त तापक्रम बृद्धिलाई १.५ डिग्रीमा सीमित गर्ने ठोस योजना। न त अनुकूलनका उपाय, क्षति तथा नोक्सानीको क्षतिपूर्तिका लागि आवश्यक व्यापक सहयोगको विषयमा स्पष्ट नतिजा दिन सकेको देखियो,' एलडिसीका अध्यक्ष इमान्दार सिंहले भने। एलडिसीका अध्यक्ष इमान्दार सिंहले भने, 'यो असफलता मात्र होइन, विश्वासघात हो।'

पछिल्ला तीन वर्षको अथक प्रयास, अतिक्रम विकासित देशहरूले न्यायका लागि गरेको इमान्दार प्रयास र समस्या समाधानका लागि गरेको मिहिनेतलाई बेवास्ता गरिएको उनको भनाइ छ। अध्यक्ष एनजेवाले शक्तिशाली राष्ट्रहरूले नेतृत्व, महत्वाकांक्षा र जलवायु संकटको अग्रपंक्तिमा रहेका अब्बो मानिसको जीवनप्रति कुनै ध्यान नदिएको आरोप लगाए। 'आज (आइतबार) सम्पन्न भएको संयुक्त राष्ट्रसंघीय जलवायु परिवर्तन सम्मेलनले एक अर्बभन्दा बढी मानिसहरूको आवाजको उपेक्षा गरिएको छ,' उनले भनेका छन्, 'महत्त्वपूर्ण एजेन्डा'मा सहमति जुटाउन हाम्रो प्रयास गरेका थियौं, त्यो प्रयासका बावजूद हाम्रो अपिललाई बेवास्ता गरियो। यसले यस्ता वार्ताहरूको आधारभूत विश्वासलाई कमजोर बनाउँछ र विश्वव्यापी ऐक्यबद्धताको भावनाको मजाक बनाउँछ।'

नयाँ सामूहिक परिमाणत्मक लक्ष्य (एनसिस्कुजी) पनि असफलताको स्पष्ट प्रतीक रहेको टिप्पणी गरिएको छ। 'एनसिस्कुजीमा हाम्रो महत्वाकांक्षा अनुसारको सहमति भएन, यो तत्कालिक आवश्यकतासँग मेल खिदैन। सबैभन्दा संवेदनशील क्षेत्रलाई उपेक्षा गरिएको छ। राष्ट्रिय निर्धारित योगदान (एलडिसी) र साना द्वीप राष्ट्रहरूको आवश्यकतालाई बेवास्ता गरेको छ। क्षति र नोक्सानीको बेवास्ताले एलडिसीमा पर्ने मुलुकहरूलाई जलवायु संकटको पीडामा नै छोड्ने छ,' अध्यक्ष एनजेवाले जारी गरेको विज्ञापनमा उल्लेख छ।

उनी अतिक्रम विकासित देशहरूको समूहका अध्यक्ष र मलावी सरकारको जलवायु परिवर्तन र युएनएफसिसीका सम्पर्कविन्दु प्रमुखसमेत हुन्। एलडिसी समूहमा अफ्रिका, एसिया-प्रशांत र क्यारिबियनका ४५ देशको प्रतिनिधित्व रहेको छ, जसको संयुक्त जनसंख्या एक अर्बभन्दा बढी छ।

"टूला अर्थतन्त्र र धेरै कार्बन उत्सर्जन गर्नेहरूको जित"

कोपमा उपस्थित नेपाली प्रतिनिधिहरू भने कोपका निचोडका केही एजेन्डाले उत्साहित छन् भने सहमति नजुटेका एजेन्डाले निराशा बनाएको छ। 'बहुपक्षीय वार्ता प्रक्रियाहरूमा जित्ने र हार्ने नहुनुपर्ने हो तर बाकुमा सम्पन्न

कोप-२९ मा सबैभन्दा टूला अर्थतन्त्र र सबैभन्दा धेरै कार्वन उत्सर्जन गर्नेहरूको जित भयो भने जलवायु परिवर्तनको सबैभन्दा बढी असर भोगिरहेका देशहरूलाई पछाडि पारेर जलवायु वित्त र उत्सर्जन कटौती गर्ने बारेमा न्यून उपलब्धि भएका छन्,' जलवायुविद् मन्जित ढकालले भने, 'बाकु सम्मेलनमा भएका उपलब्धिहरूलाई फर्केर हेर्दा नेपाललगायत जलवायुजन्य प्रकोपका हिसाबले संवेदनशील देशहरूलाई आवश्यक स्रोतको सुनिश्चित गर्न र विश्वव्यापी तापक्रम बृद्धिलाई १.५ डिग्री सेल्सियसमा सीमित गर्न अझै धेरै काम गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ।'

कोप-२९ ले जलवायु वित्त, कार्वन बजार, अनुकूलन र लैंगिक समानताको क्षेत्रमा नयाँ आयाम थप्दै विश्वव्यापी जलवायु कार्यलाई एकीकृत गर्न महत्त्वपूर्ण योगदान दिएको र अब थप परिणाममुखी निर्णयहरू लिन विश्वभरिका देशहरूले तयारी गर्ने युएनएफसिसीको सचिवालयले जनाएको छ। संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेर्रेसले पनि कोप-२९ मा जलवायु वित्त सहयोग र पृथ्वीको तापमान बृद्धि १.५ डिग्री सेल्सियसमा सीमित राख्नका लागि कार्वन उत्सर्जन न्यूनीकरणमा भएका सहमति अपेक्षा गरिएअनुसार नभएको टिप्पणी गरेका छन्। रासस

Table with 2 main sections: 'साउदीमा रोजगार' and 'कम्पनी: MOUNA MUTLAQ ALSAMUD FOR MINING'. Each section contains a table with columns for job type, number of positions, and salary. The second section also includes a table for 'अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मंसिर १७ अते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ।'

Table titled 'अधिकतम सुद्धा बिक्री मूल्य (MRP) प्रकाशनको सूचना'. It includes a table with columns: S.N., Product, Brand, Model, Origin of Country, Unit, Rate, Total MRP. The table lists a TV product with details like 'Konka KE32MS2024' and 'India'.

Advertisement for Sharada Municipality Water Sector Governance structure Support Project (WaSGISP). It includes the project name, location (Sharada Municipality, Salyan, Karnali Province), and a notice of financial bids opening on 25th November 2024. It lists 19 bidders with their names and addresses.

Table titled 'आजको राशिफल'. It lists zodiac signs (Mेष, वृष, मिथुन, कर्कट, सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक, धनु, मकर, कुम्भ, मीन) and provides daily horoscope predictions for each.

Table titled 'प्रहरी तथा एम्बुलेन्स' and 'अस्पताल र विविध'. It lists emergency services and hospitals with their contact numbers and addresses.

Table titled 'नेपाल राष्ट्र बैंक' showing interest rates for various deposit types (मुद्रा, भारतीय स्वयं, अमेरिकी डलर, युरो, पाउन्ड स्टिरलिंग, स्विस् फ्रँक, अस्ट्रेलियन डलर, क्यानाडियन डलर, सिङ्गापुर डलर, जापानी येन, चिनियाँ युआन, साउदी अरब रियाल, कतारी रियाल, थाई बाट, संयुक्त अरब इमिरेट विराम, मलेसियन रिडेन्ट, दक्षिण कोरियन वन, स्विडिस क्रोनर, डेनिस क्रोनर, हङकङ डलर, कुवेती दिनार, बहराइन दिनार).

Table titled 'शववाहन र विविध' listing funeral services and other businesses with their contact information.

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

सांसदलाई हाइसञ्चो

गत भदौ ३१ गते प्रतिनिधिसभाको चौथो अधिवेशन अन्त्य भयो । त्यसयता दसैतिहार, छठलगायत मुख्य चाडपर्व सकियो तर प्रतिनिधिसभा हिउँदे अधिवेशनका लागि चालचल नगरी बसेको छ । सभामुख देवराज घिमिरे कम्बोडियातिर उडेका छन् भने संसद्का सचिव सुरेश अधिकारीले राजीनामा दिएका छन् । विधेयक अधिवेशनको नामले चिनिएको संसद्मा यसपटक थुप्रै विधेयक आउने तयारीमा छ । प्रतिनिधिसभामा महत्त्वपूर्ण मानिने विधेयकहरू यसपटक संसदीय समिति हुँदै आज्ञुपुर्ण हो ।

तर 'मिनी संसद्' का रूपमा चिनिएको संसदीय समिति नै विभिन्न बहानामा बस्न सकेको छैन । प्रतिनिधिसभामा हाल १० वटा संसदीय समिति छन् । तिनमा १५ विधेयक अड्किएका छन् । भ्रष्टाचार निवारण (पहिलो संशोधन), निर्माणमुखी सामग्री (व्यवस्थापन तथा नियमन) र संघीय निजामती सेवा विधेयक अड्किएका छन् । पारदर्शी शासनसत्ता र संघीय प्रणालीअनुरूपमा शासनका लागि टड्कारो कानूनहरू अझै नबन्दा संघीयताप्रति विद्रोह बढ्ने देखिन्छ ।

तर सांसदहरू भने दुई महिनादेखि तलब बोस लिएर भ्याकेसनमा छन् । सभामुख घिमिरेले संसदीय समितिको बारेमा चासो राख्दा समितिका सभापतिहरूले सांसद नै नभेटिने बताएका छन् । सांसदहरू पार्टीको कार्यक्रममा जिल्ला खटिने, उपनिर्वाचनका लागि खटिनेजस्ता कारण देखाउँदै समितिको बैठक बस्न सकेको छैन ।

जनताको आवाज बुलन्द गर्नुपर्ने सदन अहिले सरकारले सञ्चालन गर्न सकेको छैन । एकातिर राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछाने हिरासतमा छन् जुनसुकै बेला विशेष अधिवेशन बोलाउन सक्छु भन्दै भाषणवाजीमा उत्रिएका माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल पनि मौन छन् । विपक्षी दल बलियो छ भनेर सडकमा शक्ति प्रदर्शन गर्ने नेता दाहालको शक्ति प्रदर्शनको जवाफ प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले सडकबाटै फर्काइसके । सत्ताबाट अर्को ठूलो दल नेपाली कांग्रेस जसले संसदीय शक्तिका विश्वास गर्छ, ऊ पनि यतिबेला मौन छ ।

संसद्को अधिवेशन बोलाउने जिम्मेवारी सभामुख घिमिरेको हो, तर उनी दलको सहमतिबिना अधि बदन सक्दैनन् । जसका कारण जनताको समस्या र मागहरू धक्क्याउने संसद् अहिले बन्द छ । कुनै शक्तिको उरत्रासका कारण सरकारले नै संसद् अमूक व्यक्तिको बन्दकी बनाउन हुँदैन । अहिले हवाई भाडा चर्किनुका साथै महँगी र बेरोजगारी समस्याले जनता अक्रान्त छन् । बाढीपहिरोपीडित चिसोमा कठ्यागिन थालेका छन् । तिनको आवाजलाई मुखरित गर्ने थलो खुला गर्न सांसदहरूले पनि दबाव दिनुपर्छ, यसरी हाइसञ्चो मानेर बस्ने हैन ।

■ डा. उदय सिग्देल

६

हामीसँग अहिले युवा जनसंख्या छ । यस अवस्थामा

हामीले आर्थिक विकासमा

जनसंख्याको सदुपयोग र

विकासको दायरा बढाउँदै

जाउनुपर्ने हुन्छ । यही बढेको

दायराबाट हामीले ज्येष्ठ

नागरिकको व्यवस्थापन गर्न

सक्छौं । ज्येष्ठ नागरिकले

भोलिका दिनमा राजनीतिमा

हस्तक्षेप गर्ने स्थिति पनि छ ।

यो उमेर समूहको बाहुल्यता

बढ्दै गयो भने राजनीतिमा

उनीहरूको 'बार्गेनिङ' बढ्छ ।

त्यो अवस्थामा पुग्नुभन्दा

अगाडि नै राज्यले यसको

दिगो व्यवस्थापनमा कसरी

जाउने भन्ने कुरो छुट्टा ठूलो

नीतिगत बहस हो ।

२१ औं शताब्दीको सुरुआतसँगै विश्वमा जनसंख्याका अनेक समस्याहरू सतहमा देखिएका छन् । कुनै बेला जनसंख्याको तीव्र वृद्धिलाई समस्याका रूपमा लिइन्थ्यो तर अहिले प्रजननदरमा आएको गिरावट र जनसंख्याको आकार घट्दै गएको अवस्था विश्वव्यापी रूपमा देखिएको छ । जनसंख्याका यी संक्रमणको समाधानका लागि सफा धारणा बनाउने बेला विश्वमन्त्रहरू उपयोग हुने गरेका छन् । जनसंख्यासँग सम्बन्धित कतिपय समस्या क्षेत्रीय चासोका छन् । तिनीहरूलाई क्षेत्रीयरूपमा बहस छलफल गरेर टुंगोमा पुग्ने गरिएको छ । सोही क्रममा एसियाली जनसंख्याका समस्या र तिनको समाधानका उपायहरू सुझाउन एसियाली जनसंख्या संघ (एएसए) को आयोजनामा मंसिर १२ देखि १५ गतेसम्म काठमाडौंमा छैटौँ एसियाली जनसंख्या सम्मेलन हुन गइरहेको छ ।

नेपालले एउटा सौभाग्य पाएर अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन गर्न लागेको छ । यसको स्थानीय आयोजक त्रिविकीको जनसंख्या अध्ययन केन्द्रीय विभाग (सिडिपिएस) हो । नेपालले सन् २०१४ मा राष्ट्रिय जनसंख्या सम्मेलन गरेको थियो । नेपाल सन् २०२६ सम्ममा कम विकसित राष्ट्रबाट विकसित राष्ट्रतिर जाँदै छ भने नेपालले आफूलाई प्रमाणित गर्न यो सम्मेलन वास्तवमा कोशेढुंगा सावित हुने छ । यसले नेपालको जनसंख्या र विकासलाई नयाँ आयाम दिन्छ भन्ने विश्वास गरिएको छ ।

मूलरूपमा जनसांख्यिक प्रक्रिया (डेमोग्राफिक प्रोसेस) का मुख्य विषयवस्तुलाई आधार मानेर त्यस प्रक्रियासँग जोडिने विषयहरू जन्म, मृत्यु र वसाईसराइ आदिलाई समावेश गरिएको छ । यही प्रक्रियाबाट नै जनसंख्याको आकार र संरचना निर्धारण हुन्छ । समाज र संस्कृतिसँग जनसांख्यिक प्रक्रिया (जन्म, मृत्यु र वसाईसराइ)लाई एकीकृत गरी फरार्किलो दायराबाट विकास प्रक्रियासँग जोडेर हेरियो भने समग्र विकास प्रक्रियामा योगदान पुऱ्याउने छ । आज विश्वव्यापीरूपमा नै जन्मदर घट्दै गइरहेको हुनाले र त्यसलाई बढाउन घट्दै नसकिने अवस्थामा पुगेको कारणले यसको व्यवस्थापन कसरी गर्न सकिन्छ भन्नेबारेमा गहन अध्ययन अनुसन्धानको विषय बनेको छ ।

यस सम्मेलनमा जनसंख्याका निर्धारक तत्त्व र भौलिको जनसंख्या कस्तो हुने, जनसांख्यिक लाभको विकास प्रक्रियामा र अर्थतन्त्रसँगको सम्बन्ध कस्तो हुने भन्नेबारेका विषयमा बहस हुने छ । विश्वव्यापीरूपमा मृत्युदर पनि घट्दै गइरहेको छ र स्वाभाविक रूपमा नै वृद्धावस्थामा पुगेपछि मृत्यु त भइहाल्छ तर मानवीय गतिविधिका कारण उमेर पुग्नु अगावै हुने मृत्युहरूलाई कसरी रोक्न सकिन्छ, त्यो पनि सम्मेलनको महत्त्वपूर्ण विषय हुने छ । सवरोगोबाट हुने, नसर्ने रोगबाट हुने, पछिल्लो समयमा देखापरको कोभिड-१९ को संक्रमणबाट पनि मृत्युवरण गर्नुपर्ने स्थिति छ । अहिलेको एउटा नयाँ दुर्घटना चोटपटकदेखि लिएर विश्वव्यापी युद्धबाट हुने मृत्यु र राज्यको तर्फबाट मारिनेहरू (डेमोसाइड) का कारणले पनि मृत्युदर बढेको अवस्था छ । मृत्युका यी विभिन्न आयामका बारेमा पनि सम्मेलनमा छलफल हुने छ ।

वसाईसराइ एउटा विश्वकै ठूलो मुद्दाका रूपमा देखिएको छ । तर, पनि वसाईसराइको क्रम निरन्तर चलिइरहेको छ । यो आन्तरिक र बाहिर रूपमा पनि चलिइरहेको छ । कतिपय अवस्थामा वसाईसराइ एउटा समस्याका रूपमा आइरहेको छ । हिजो पहाडबाट तराईमा गएका मान्छेहरूलाई फेरि पहाडतिर फर्काउने र पहाड पनि एउटा बसोबासका लागि आकर्षणको ठाउँ बन्ने विषयहरूतर्फ ध्यान बढाउनेतर्फ पनि बहस हुनुपर्दछ । तराईको बढ्दो जनघनत्वलाई कसरी न्यूनीकरण गर्न भन्ने मुद्दाहरू यथावत् नै रहेका छन् । यसतर्फ पनि नीतिगत बहस जरुरी देखिएको छ ।

विकसित राष्ट्रहरूले पनि प्रजननदर घट्दै गएको अवस्थालाई गम्भीरतापूर्वक हेरिनुपर्दछ । अहिलेसम्म तेस्रो विश्वका देशहरूबाट विकसित मुलुकहरूमा वसाईसराइ गर्दा युवा जनसंख्याको

सन्तुलन कायम कायम भएको थियो । तर, एसियालगायतका तेस्रो विश्वमा नै जनसंख्या घट्दै जान थालेपछि विकसित देशहरूले कहाँबाट जनसंख्या आपूर्ति गर्ने ? यो पनि एउटा बहसको विषय हो । विकसित राष्ट्रहरूले जन्मदर बढाउन तीन दशकदेखि धेरै प्रयास गरे पनि सफल भएको छैन किनभने त्यो व्यक्तिगत निर्णय हो ।

यसमा राज्यले जाँत नै प्रयास गरे पनि गर्न सक्दैन त्यो अवस्था हाम्रो तीन दशकको अनुभवले पनि देखाइसकेको छ । यो समस्या नेपालमा पनि आइसकेको छ । २०७८ सालको जनगणनाले सहरी क्षेत्रमा प्रतिस्थापन तहभन्दा मुनि प्रजननदर देखाएको छ । कुल प्रजननदर २.१ भए पनि सहरी क्षेत्रमा २.० मात्र छ । त्यसले गर्दा जनसंख्याको समुचित व्यवस्थापन कसरी गर्ने भन्ने विषयमा गहनरूपमा छलफल गर्नुपर्ने भएको छ । यो सम्मेलनले हामीलाई त्यो अवसर दिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ का नतिजाहरू विस्तृतरूपमा आउने क्रममा छ । यो जनसंख्या सम्मेलनमा १७ वटा विषयमा छलफल हुने छ ।

एसियाली जनसंख्या सम्मेलनको विगत

पाँचौँ जनसंख्या सम्मेलन इन्डोनेसियाको जाकार्तामा भएको थियो । त्यसले उठाएका मुख्य विषय विश्वव्यापीरूपमा जनसंख्याको व्यवस्थापन नै थियो । त्यस सम्मेलनले जनसंख्यालाई फरक-फरक कोणबाट व्याख्या गर्नुपर्दछ भन्ने मान्यता राखेको थियो । अर्थात् जहाँ उच्च जन्मदर छ, त्यहाँ एक खालको नीति र जहाँ जनसंख्या कम छ, त्यहाँ अर्को खालको नीति लिनुपर्दछ भन्ने विषयमा छलफल भएको थियो । त्यहाँ के भएको थियो भने एसिया जनसंख्या स्रोत साधनको पनि केन्द्र हो । एसियामा हेरेक प्रकारको सम्भावना छ र त्यो सम्भावनाको अधिकतम प्रयोग गरेर एसियाको विकास अति नै छिटो हुन सक्छ भन्ने बुझाइ त्यो सम्मेलनको थियो । त्यसले गर्दा एसियाली देशहरूमा आफूमा भएको सामर्थ्य, स्रोत र साधनलाई बढीभन्दा बढी प्रयोग गर्दै जानेक्रम पनि बढ्यो ।

भारतमा फ्रण्डे आठ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि छ । त्यो वृद्धिदरमा छ, भन्नुको अर्थ भारतले त्यो सम्मेलनबाट आएको जाँत पनि सुझावहरू छन् विशेषगरी एसियाली देशहरूका लागि पूर्णरूपमा स्वीकार गरेर त्यसअनुसारका कार्यहरू गर्नु । अर्थात् भारतले के बुझ्यो भने जनसंख्या समस्या होइन, सामर्थ्य हो । चीनमा वृद्ध जनसंख्या बढ्दै गएको र जन्मदर घट्दै गइरहेको छ । युवा जनसंख्या विस्तारै घट्ने क्रममा भएकाले चीनको आर्थिक विकासमा जनसंख्याको वर्दोलो स्वल्पले कहीं न कहीं अवरुद्ध त हुने होइन भन्ने प्रश्न उठेको छ । यो ठूलो बहस बनेको छ । त्यसले गर्दा जनसंख्यालाई विकाससँग जोडेर यसलाई एकीकृत प्रणालीमा अगाडि लिएर जानका लागि जाकार्ताको सम्मेलनले ठूलो योगदान गरेको थियो ।

यस सम्मेलनबाट एसिया प्रशान्त क्षेत्र पूर्णरूपमा लामान्वित हुन्छ नै । त्यसको साथसाथै उत्तर अमेरिका, दक्षिण अमेरिका, अफ्रिका र युरोपसम्म सबैतिर यसको सन्देश प्रवाह हुने छ । तर, एसिया प्रशान्त क्षेत्रमा भने जनसंख्या र विकाससम्बन्धी खास मुद्दाहरू आउँछन् किनभने धेरै सहभागीहरू एसिया प्रशान्त क्षेत्रबाट प्रतिनिधित्व गर्ने छन् । उनीहरूले आफ्ना देशको मुद्दाहरू उठाउँछन्, जुन विश्वव्यापी जनसंख्या र विकास प्रवृत्तिसँग जोडिएका हुने छन् ।

सम्मेलनमा विकसित र विकासशील देशहरू जसरी आज जनसांख्यिक रूपान्तरण भइरहेका छन्, त्यसवारेमा सबैलाई जानकारी गराउनु छ । यो सन्देश विश्वभरमै जान्छ । अहिले जुन तथ्यहरू आएका छन्, त्यसलाई हामीले बहसमा ल्याउन र अब हामीले कुन बाटो समाउँदा हाम्रो जनसंख्याको व्यवस्थापन पनि हुन्छ र विकासमा यसले योगदान गर्नसक्छ भन्ने विषयमा आउने निष्कर्षहरू सरकारलाई जनसंख्या नीति बनाउन निकै सहयोग पुग्ने छ ।

नेपालले उठाउने विषयहरू

अहिले नेपालको जनसंख्यामा के-के कुरा स्थानान्तरण भएको छ, त्यसमा पनि बुढचौली जनसंख्या हाम्रो चुनौती हो । यो जनसंख्यालाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने किनभने राज्यले बुढचौली जनसंख्याका लागि के कति लगानी गर्दछ ? अहिलेसम्म हामीले के सोचिरहेका छौं? भन्ने भने राज्यको कुल आयको एकदेखि तीन प्रतिशतमात्र सामाजिक सुरक्षामा खर्च गर्ने प्रचलन छ । अहिले हामी बजेटको १४ प्रतिशत खर्च गरिरहेका छौं । त्योभन्दा बढी भयो भने राज्यले धेरै न सक्दैन । त्यसले गर्दा यसका विकल्पहरू के-के छन् खोज्ने बेला आएको छ । पहिलो कुरा हामी आर्थिकरूपमा सबलीकरणमा जानुपर्ने हुन्छ । आर्थिक उन्नति सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुरा हो । किनभने भोलि हामीले दिगो रूपमा वॉन्चुपर्ने र बुढचौली जनसंख्याको व्यवस्थापन हाम्रो लागि सबैभन्दा ठूलो चुनौती हो । किनभने अहिले जनसंख्याले आश्रित दर घट्दै गइरहेको देखाएको छ । जस्ता वच्चाहरूको आश्रय दर त्यो त कम भएको छ ।

हामीसँग अहिले युवा जनसंख्या छ । यस अवस्थामा हामीले आर्थिक विकासमा जनसंख्याको सदुपयोग र विकासको दायरा बढाउँदै जानुपर्ने हुन्छ । यही बढेको दायराबाट हामीले ज्येष्ठ नागरिकको व्यवस्थापन गर्न सक्छौं । ज्येष्ठ नागरिकले भोलिका दिनमा राजनीतिमा हस्तक्षेप गर्ने स्थिति पनि छ । यो उमेर समूहको बाहुल्यता बढ्दै गयो भने राजनीतिमा उनीहरूको 'बार्गेनिङ' बढ्छ । त्यो अवस्थामा पुग्नुभन्दा अगाडि नै राज्यले यसको दिगो व्यवस्थापनमा कसरी जाने भन्ने कुरो एउटा ठूलो नीतिगत बहस हो । अर्को कुरा अहिले जसले पनि नेपालबाट यति मान्छे विदेश गइरहेको छ, यो त देश नै खाली हुने हो कि ? भन्ने चिन्ता व्यक्त गर्ने गरेका छन् । सञ्चारमाध्यमले पनि यताबाट जानेहरूको हलमात्रै देखाएको छ, तर फर्किएकाहरूको देखाउँदैनन् । तर जाने र आउनेमा ठूलो अन्तर छ । यो एउटा प्रक्रिया मात्र नभएर साँच्चै नै भोलिका दिनमा युवा जनशक्ति नभएर देश विकासको गतिमा अवरुद्ध गर्छ कि भन्ने चिन्ताको विषय पनि हो । अब कस्तो वसाईसराइको नीति बनाउने भन्नेमा यो एउटा बहसको विषय बनेको छ ।

अर्को विषय जलवायु परिवर्तन र यसले मानव बसोबासमा पारेको प्रभावलाई गहनरूपमा हेर्नुपर्ने हुन्छ । जलवायु परिवर्तनको कारण मानिसको तराई क्षेत्रमा बसोबास कम हुँदै जाने छ किनभने अत्यधिक गर्मी भयो भने त्यहाँ बस्न नसकिने अवस्था आउँछ । त्यो हामीले अनुभव गरेका छौं कि तीन/चार वर्षको तापक्रम हेर्ने हो भने तराई क्षेत्रको तापक्रम हवातै बढेको छ । यो जलवायु परिवर्तनको प्रभाव हो नै । जलवायुका दृष्टिले बसोबासका उचित ठाउँ हिमाल र पहाड भएकाले तराईबाट फेरि मानिस फर्किने सम्भावना पनि छ । त्यो प्रक्रियालाई पछिल्लो समयका प्रकोपहरूले पहाडी क्षेत्रमा फर्कनका लागि अवरुद्ध बनाइरहेको छ । यसमा भौगर्भिक अध्ययन गरिनुपर्ने र पहाडलाई कसरी पुनर्वासको प्रक्रियामा लिएर जान सकिन्छ भन्नेबारेमा पनि निष्कर्षमा पुग्न यो सम्मेलनले केही दिशानिर्देश गर्न सक्छ ।

तेस्रो मुद्दा भनेको जनसंख्या वितरणसँग सम्बन्धित छ । हिमाली क्षेत्रमा ३४ प्रतिशत भूगोल छ, तर जहाँ जनसंख्या छ प्रतिशतमात्र छ । पहाडमा फ्रण्डे ४२ प्रतिशत क्षेत्रफल छ, त्यसमा ४० प्रतिशत जनसंख्या छ । तराईमा २३ प्रतिशत भूगोल छ, तर ५४ प्रतिशतको जनसंख्या छ । यो असन्तुलित जनसंख्याको वितरणले गर्दा आर्थिक वृद्धिदेखि लिएर उत्पादनमा अनेक चुनौतीहरू आइरहेको छ, यसमा पनि सम्मेलनमा बहस गरेर निष्कर्ष निकाल्नुपर्छ । विशेष गरेर जनसंख्या र विकास, जनसंख्या वृद्धि, जनसंख्या वितरणजस्ता विषयहरूमा सम्मेलनले दिशानिर्देश गर्छ । अर्को कुरा लैगिकताको हो । यी मुद्दाहरू जनसांख्यिक तथ्यले समेट्न सकेको छैन वा यी दुई विषयको सम्बन्ध स्थापना हुन सकेको छैन । यस विषयमा पनि सम्मेलनमा घनिभूत छलफल हुने नै छ । रासस (लेखक त्रिवि जनसंख्या अध्ययन केन्द्रीय विभागका सहप्राध्यापक हुन्)

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

भाव-भेदका कारण (१) आध्यात्मिक (२) आधिदैविक (३) आधिभौतिक गरी तीनवटा धर्मका स्वरूप छन् । धर्मको पहिलो आध्यात्मिक स्वरूप स्वयम् भगवान् नै हुनुहुन्छ । दोस्रो आधिदैविक स्वरूप धर्मराज अथवा यमराजलाई मानिएको छ । यिनैले यस संसारमा विचरण गरेर पुण्य गर्ने र पाप गर्नेहरूका कर्म र कर्मको पहिचान गर्दै कर्मफलको व्यवस्था गर्दछन् । यसैले धर्मराजलाई सकल प्राणीको व्यावहारिक धर्मको अधिष्ठातृ देवता हुन् भनी मानिँदै आएको छ । तेस्रो आधिभौतिक स्वरूप भन्नु सामाजिक व्यवस्था हो शास्त्र र यसको तत्वलाई भलिभाली बुझ्नका ऋषि सामाजिक व्यवस्थाका नियमहरू बनाएका छन् । यी नियमहरूको पनि देश, काल, पात्र, शक्ति, वय आदिले गर्दा अनेकौं भेद र प्रकारहरू बनेका छन् ।

यस सामाजिक नियमलाई जसले तोड्दछ, कसुर ठहरिन्छ । कसुरको मात्रालाई विचार गरेर यस्तो कसुर गर्नेलाई दण्ड सजाय गर्ने नै 'धर्म देवता' हुन् । जसलाई

'यमराज' पनि भनिन्छ । यमराज कतिपयमा सावधान भई आफ्नो कर्तव्यको पालना गर्नुपर्छ, अति सामान्य त्रुटि हुन गएछ भने यमराज स्वयमूले पनि सजाय भोग्नु पर्द भन्ने कुरा हामी ज्यादै थोरै व्यक्त मात्रले थाहा पाएका छौं । पृथ्वीको नैऋत्य कोणमा धर्मराजको संयमिनी सहर हालको यमन या युनान हो कि भनी अड्कल गर्न सकिन्छ । त्यस सहरमा अति विशाल (भव्य) महलहरू थिए । त्यहाँ धर्मराज आफ्ना मन्त्रीहरू र धार्मिक सभासदहरूका साथ बस्ने गर्नुहुन्छ ।

धर्म र अधर्मका तत्व के हुन् भन्ने कुरा भगवान् स्वयमूले मात्र सुनुनुपर्ने छ । अथवा भगवान्लाई भेट्न पाउने ऋषि महर्षिहरूले युकेका होलान् । भगवान्को त्यो रूप जसले सकल प्राणीको हृदयभित्र रहेर सम्पूर्ण जगत् र प्राणीहरूलाई आफुभित्र समाहित गरेको छ । धर्मकै आधारमा नै सबैको स्थिति (व्यवस्था बनेको छ । धर्ममा नै सबै कुरा आवद्ध छन् । यसैले धर्मलाई परम तत्व भनिएको छ । क्रमशः

पत्र-मञ्जुषा

नेतृत्वबाट फैलिएको बेथिति तल्लो तहसम्म

सरकारले जाडो मौसम सुरु हुनासाथ सुरक्षाकर्मीलाई ज्याकेट तथा स्वीटर दिने गरेको छ । बर्सिन मंसिर १ गते नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बलमा तैनाथ सुरक्षाकर्मीलाई जाडो छल्ला न्यानो कपडा दिने गरिन्छ । यो कपडा जनताले तिरको करबाट किनिएको हो । सँगै सुरक्षाकर्मीहरूलाई खाना, खाजा र तलब पनि सर्वसाधारणले नै तिरको करबाट दिइन्छ ।

सुरक्षाकर्मी राज्यको अभिन्न अंग हुन् । देश र जनताको सुरक्षा वा सेवामा उनीहरूको महत्त्वपूर्ण योगदान रहने गरेको छ । आफ्नो ज्यान दाउमा राखेर राष्ट्र र नागरिकका लागि काम गर्ने व्यक्ति नै सुरक्षाकर्मी हुन् । तर, पछिल्ला केही वर्षयता सुरक्षाकर्मीहरूको यो पहिचानमा दाग लान पुगेको छ । अहिले सुरक्षाकर्मी आफ्नो

कामप्रति जिम्मेवार नभएको देखिन्छ ।

यो वर्षको जाडो सुरु भइसकेको छ ।

जाडोयामा लाग्नासाथ ट्राफिक प्रहरीहरू घाम तापन व्यस्त देखिन्छन् । जबकि उनीहरूका लागि जनताले तिरको करबाट जाडो छल्ला न्यानो कपडासमेत दिइएको छ । सवारीसाधनको चेकिङ गर्नुको साटो ट्राफिक प्रहरीहरू एकै ठाउँमा भेला भएर गफ गरिरहेको वा घाम तापिरहेका हुन्छन् । ट्राफिक जाँच वा दुर्घटना भएमा मात्र त्यहाँ पुग्छन् । फेरि दुर्घटना भएको पनि अरुले भनिदिनुपर्छ । नत्र ट्राफिकहरू गफ गर्नमै मग्न हुन्छन् । राज्यका निकायहरूको निर्णय कार्यान्वयन गर्न ट्राफिक प्रहरीको अर्को कर्तव्य, दायित्व र जिम्मेवारी पनि हो ।

हुन त मुलुकमा राजनीतिक नेतृत्वबाट रैरजिम्मेवारीपनको पाठ सिकाएको छ । नेतृत्वले जे सिकायो तलकाले त्यही पछ्याउने त

हो । ट्राफिक प्रहरीको हकमा पनि त्यही लागू हुन्छ । राजनीतिक अस्थिरता, नीतिगत अस्थिरता मुलुकका लागि निकै घातक सावित भइरहेको छ । यसले दीर्घकालीनरूपमा मुलुकलाई पछाडि धकेल्ने काम भएको छ । प्रशासनिक क्षेत्रमा हेर्नो उही बेथिति छ । राजनीतिक र प्रशासनिक नेतृत्वबाट सिकाएको बेथितिको पाठले सबै क्षेत्रलाई विकृत बनाउने काम भइरहेको छ जुन ट्राफिक प्रहरीमा हामीले देख्यौं ।

यस्ता समस्या अझै कति समय भोग्नुपर्ने हो थाहा छैन । किनभने मुलुक बनाउने विशुद्ध लक्ष्य लिएर कोही नेतृत्व आउन सकेन । जसकारण मुलुकको समृद्धि केवल नारामै सीमित भइरहेको छ । अब यसलाई लम्बिन दिनु हुँदैन । जनता सचेत भएर यो समस्याको निकास निकाल्न हिलाइ गर्नु हुँदैन ।

- रुषा थापा, अठ्ठपुर्

जानकारी

अब यस दैनिकले हरेक दिन पत्र-मञ्जुषा स्तम्भ सुरु गरेकाले पाठक वर्गहरूले आफूले चाहेको विषय वस्तु, सरकारी निकायको काम कारबाही वा पत्रिकामा सम्प्रेषण भएको समाचारका बारेमा पत्र लेख्नु भएमा त्यसलाई जस्ताको त्यस्तै प्रकाशन हुने जानकारी गराइन्छ । -संपादक

prabhabdailynews@gmail.com
facebook.com/prabhab online

लुम्बिनीको प्राचीन सम्पदा जोखिममा

रामविक्रम चौधरी

लुम्बिनी (मन्वन्तर)- बुद्धका प्रतापी र सन्तीय गाथाहरू सुन्दै हुनेका ६० वर्षीय हुसेनी लोधले किशोरावस्थामा मायादेवी मन्दिरमा देबेका प्राचीन मूर्ति र चीजवस्तुहरू खोज्दै गरेको वषौं बित्न लाग्यो । मनोलोकवाहेक उनले ती मूर्ति र चीजवस्तुहरूको साक्षात्कार गर्न सकेका छैनन् । प्राचीन मन्दिरभित्र रहेका मूर्तिहरूको दर्शन गर्ने उनको आश्रय यतिमा वर्षमा सेलाएर गएको छ । 'अब सायद कहिल्यै ती मूर्तिहरू लुम्बिनीको पवित्र माटोमा फिर्तैनेन', चिन्ता गर्दै लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका-३ का हुसेनीले दुःखेमा पोखे । मूर्ति खोजी गर्ने आतुरताले हुसेनीको मनमा दिएको सन्तापको यो अन्तिम कारण भने होइन । प्राचीन मन्दिर भत्काइनुअघि सन् १९९२ सम्म मन्दिरपरिसरमा रहेको 'बोधीवृक्ष' र मन्दिरमा प्रयोग भएका प्राचीन ईटा पनि उनले देखिएका छैनन् । त्यहाँ पुरानै दृश्यको फल्को दिनेगरी नयाँ मन्दिर ठड्याइएको छ । बुद्ध गम्बस्थ रहँदा र जन्मेपछि पनि मायादेवीले स्नान गरेका पुष्कारिणी पोखरीलाई सिंगारिएको छ । सम्राट अशोकले ठड्याएको अशोक स्तम्भले बुद्ध जन्मस्थललाई पहिचान गराउँदै छ ।

उनले मायादेवी मन्दिरमा विहानबेलुका बजे घण्टा र शंखध्वनिको आवाज सुनेर मन खुसी गराउन पाएका छैनन् । उनले आफूले सानो उमेरमा देखेका थुप्रै प्राचीन मन्दिर फेरिएको बताए । 'धार्मिक फल्को दिने पूजापाठ, मूर्ति र चीजवस्तु नहुँदा मन्दिरमा रोकता छैन', पण्डित युगलकिशोर त्रिपाठीले भने, 'नयाँ ठड्याइएको मायादेवी मन्दिर र अनाधिकतररूपमा निर्मित गजुरमाथि देखिने असंख्य परेवाहरूले त्यहाँ शान्तिको सौम्यतालाई होइन, अनमोल सम्पदाहरू हराइरहेको ढोंग र क्रूरतालाई प्रकट गरिरहेको आभास दिएको छ ।'

लुम्बिनी उपवनभित्र समयमाइ (जसलाई रुमिन्देइमाई र पछि महामाया पनि भनिन्छ) को स्थानमा महारानी मायादेवीको कोखबाट इशापूर्व ६२२ मा बोधीसत्वले जन्म लिएका थिए । तथागत भगवान बुद्धले राजकुमार सिद्धार्थका रूपमा यसै लुम्बिनी भूमिमा जन्म लिई पहिलो पाइला टेकेको स्थानीय श्रुति, अशोकस्तम्भ र विभिन्न धर्मग्रन्थमा उल्लेख छ । राजकुमार सिद्धार्थका रूपमा भगवान बुद्धको न्वारान भएको लुम्बिनी उपवन त्यसै पनि पवित्र र महत्त्वपूर्ण छ । उनलाई जन्म दिनपूर्व महारानी मायादेवीले स्नान गरेका पुष्कारिणी पोखरी, बोधीवृक्ष,

स्थानीयले चिनेस्वरूप राखिदिएको बुद्ध जन्मस्मारक शिला (मार्करस्टोन) र अशोक स्तम्भ त्यहाँका महत्त्वपूर्ण ऐतिहासिक तथा धार्मिक धरोहरहरू हुन् ।

प्राचीन मन्दिर आफैमा अनमोल थियो । इन्द्रलगायत देवताहरूले पुष्पवृष्टि गरिरहेको बुद्ध जन्माकृत मायादेवीको मुख्य मूर्ति, बाराहीदेवी, भगवान गणेश र दुर्गा भगवतीको मूर्ति तथा सन् १९९३ मा उत्खननबाट प्राप्त तथागत भगवान बुद्धको अस्तुधातुलगायतका चीजवस्तुहरू पनि लुम्बिनीका धार्मिक, पुरातात्विक सम्पदा हुन् । तर ती सम्पदाहरू कि त विगारिएका छन्, तोडिएका छन् वा एक-एक गर्दै हराइरहेको पण्डित योगेन्द्रनाथ पाण्डेको भनाइ छ । 'सन् १९९३ मा मायादेवी मन्दिर तोडिँदाको समयमा मन्दिर र मन्दिर परिसरभित्र ४७ थान मूर्ति तथा सामग्रीहरू रहेको तथ्यांक छ', पाण्डेले भने । ती मूर्तिहरू, सामग्रीहरू र अस्तुधातुसमेतको खोजी गरी लुम्बिनीमै पुनःस्थापित गर्नुपर्ने उनको माग छ ।

'ती मूर्ति र सामग्रीहरूमध्ये बुद्धजन्माकृत मुख्य मूर्तिको माथिल्लो दाहिनेतर्फ इन्द्रलगायतका देवताले पुष्पवृष्टि गर्दै गरेको भाग खण्डित गरी काटेर निकालिएको छ', लुम्बिनी बचाउ महाअभियानका सहसंयोजक मेघनाथ आचार्यले भने, 'त्यसमध्ये बुद्ध जन्माकृत महामायाको मार्बलको मूर्ति राजकीय बुद्ध विहारमा राखिएको छ भने बाराहीदेवीको मूर्तिलाई दुई टुकामा खण्डित गरी संग्रहालयको बाह्य भागमा राखिएको छ । त्यसैगरी दुवै हात भाँचिएको मार्बलको बुद्ध मूर्ति तथा तामाको दुई थान बुद्ध मूर्तिबाहेक अनमोल मूर्तिहरू र अस्तुधातु लुम्बिनीमा देखिएका छैनन् ।'

लुम्बिनी विकास कोषले एक हजार १५४ विघामा रहेको स्थानीयको घर-जग्गा अधिग्रहण गर्दा स्थानीयवासी विस्थापित भएपछि, त्यहाँबाट धार्मिक तथा पुरातात्विक महत्त्वका मूर्ति र चीजवस्तुहरू हराउन थालेको लुम्बिनीमा गठित लुम्बिनी बचाउ महाअभियानका संयोजक अकरामुद्दीन खाले बताए । उनले भने, 'गुरुयोजनाअनुसार मायादेवी मन्दिरलाई पुरानै स्वरूपमा तत्काल पुनःस्थापित गरी हराइरहेका मूर्ति र अस्तुधातु जस्ता बहुमूल्य सामग्रीहरू खोजी गरी संरक्षणको काम तत्काल थाल्नुपर्छ ।'

तत्कालीन लुम्बिनीवासी, हाल शुद्धोधन गाउँपालिका कपिलवस्तुका पूर्वअध्यक्ष नेसार अहमद खोका अनुसार 'बुद्ध जन्मभूमि लुम्बिनी सम्पदाका अवैतनिक पहरेदार त्यहाँका स्थानीयवासीलाई २०२१ को दशकमा लुम्बिनी

विकास कोषले घरजग्गाविहीन बनाई भगाएपछि मात्र प्राचीन धार्मिक चीजवस्तुहरू हराउने र हिन्दू पुजारीबाट पूजापाठ गर्ने सदियोंको परम्परा तोडिएको थियो । लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिकाका पूर्वप्रमुख मनमोहन चौधरीले भने, 'लुम्बिनीबाट हराइरहेका ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पुरातात्विक महत्त्वका सम्पदाहरूको खोजी हुनेपर्छ ।' नेपाल सरकार र लुम्बिनी विकास कोषले ती सम्पदाहरूको संरक्षण-प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय विज्ञ, खोजकर्तालाई प्रयोग गर्नुपर्ने उनको सुझाव छ ।

लुम्बिनी विकास कोषका प्रमुख पुरातत्त्वविद् हिमाल उप्रेतीले उत्खननका समयमा मायादेवी मन्दिर र परिसरमा रहेका केही मूर्ति र सामग्रीहरू लुम्बिनीस्थित संग्रहालयमा त केही छाउनी संग्रहालय काठमाडौँमा रहेको बताए । 'हराइरहेका मुख्य चार थान मूर्ति, अस्तुधातु तथा सामग्रीहरूको खोजी भइरहेको छ', उनले भने, 'अब सबै सामग्री संग्रहालयमा स्थापित गरिने छन् ।' कोषका सूचना प्रमुख हरिध्वज राईले प्राचीन मन्दिरमा रहेको पिपलबोटको जराले मौर्यकालीन एण्टिक ईटाहरूलाई नष्ट गरिरहेकोले युनेस्को र पुरातत्त्वविद्हरूको सल्लाहअनुसार नै हटाइएको बताए । हराइरहेका मूर्तिहरू, अस्तुधातुवारे सदस्यसचिव सानुनाजा थास्यले आफूलाई जानकारी नभएको भन्दै खोजी गर्ने जनाए । यसअघिका सदस्यसचिव अजितमान तामाङको प्रतिक्रिया पनि उनीसित मिल्दो छ ।

सन् १९७० मा संयुक्त राष्ट्रसंघको अनुवाइमा लुम्बिनीको विकासका लागि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको एक समिति गठन भएको थियो । समितिले यसै वर्ष प्राचीन वास्तुकलाविद् प्राध्यापक केजेन् टांगोलाई लुम्बिनी विकासको गुरुयोजना बनाउन नियुक्त गरेको थियो । प्रा.टांगोले बनाएको गुरुयोजनालाई सन् १९७८ मा सरकारले स्वीकृत दिएको थियो । लुम्बिनी विकास कोष ऐन, २०४२ मा कोषको गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्न तथा रूचन्देही, कपिलवस्तु र नवलपरासी जिल्लामा छरिएर रहेका विभिन्न बौद्ध तीर्थस्थलहरूको अन्वेषण, उत्खनन, जीर्णोद्धार तथा संरक्षण-प्रवर्द्धन गर्नका लागि तत्कालीन सरकारबाट कोषको गठन भएको थियो ।

कोषका उपाध्यक्ष डा. लारक्याल लामाले बुद्ध जन्मस्थल लुम्बिनीबाट हराइरहेका मूर्तिहरू र तथागत भगवान बुद्धको अस्तुधातुलगायत बहुमूल्य सामग्रीवारे चिन्ता व्यक्त गरे । उनले त्यसवारे सत्यतथ्य खोजी पारी लुम्बिनीमै पुनःस्थापित गर्ने प्रतिवद्धता जनाए । रासस

त्रिपालमै नगर अस्पताल

सुर्खेत (प्रस)- जाजरकोटको नलगाड नगरपालिकाको नगर अस्पताल अर्कै त्रिपालमै सञ्चालन भइरहेको छ । भूकम्प गएको एक वर्ष बित्दा पनि नगर अस्पतालको सेवा त्रिपालबाटै सञ्चालन गर्नुपर्ने बाध्यता भएको अस्पतालले जनाएको छ । नयाँ नगर अस्पतालको खुबन निर्माण पूरा नभएका कारण नगर अस्पताल अर्कै त्रिपालमै रहेको नगरप्रमुख डम्बर रावतले बताए । उनका अनुसार १५ शय्याको अस्पताल दुई वर्षअघि हुनुपर्ने भए पनि अस्पताल निर्माण व्यवसायीको लापरवाहीका कारण समयमा निर्माण नहुँदा त्रिपालको साहामा स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गरिएको छ । चिसो मौसममा सेवा प्रवाह गर्न मुस्किल हुँदै गएको स्वास्थ्यकर्मीले बताएका छन् । पूर्वी जाजरकोटका सुबैभन्दा ठूलो अस्पतालका रूपमा यसलाई लिइन्छ । दैनिक ५० भन्दाबढी विरामी यहाँ उपचारका लागि आउने गर्छन् । नगर अस्पताल निर्माण हुन अर्कै कम्पनी एक वर्ष लागे सम्भावना रहेको नगर प्रमुख रावतले बताए । भेरी करिडोरको बीच भागमा नगर अस्पताल रहेको छ । डोल्पा, जाजरकोट र रूकुम पश्चिमका स्थानीयवासीहरू यहाँ उपचारका लागि आउने गर्छन् ।

सुर्खेत (प्रस)- जाजरकोटको नलगाड नगरपालिकाको नगर अस्पताल अर्कै त्रिपालमै सञ्चालन भइरहेको छ । भूकम्प गएको एक वर्ष बित्दा पनि नगर अस्पतालको सेवा त्रिपालबाटै सञ्चालन गर्नुपर्ने बाध्यता भएको अस्पतालले जनाएको छ । नयाँ नगर अस्पतालको खुबन निर्माण पूरा नभएका कारण नगर अस्पताल अर्कै त्रिपालमै रहेको नगरप्रमुख डम्बर रावतले बताए । उनका अनुसार १५ शय्याको अस्पताल दुई वर्षअघि हुनुपर्ने भए पनि अस्पताल निर्माण व्यवसायीको लापरवाहीका कारण समयमा निर्माण नहुँदा त्रिपालको साहामा स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गरिएको छ । चिसो मौसममा सेवा प्रवाह गर्न मुस्किल हुँदै गएको स्वास्थ्यकर्मीले बताएका छन् । पूर्वी जाजरकोटका सुबैभन्दा ठूलो अस्पतालका रूपमा यसलाई लिइन्छ । दैनिक ५० भन्दाबढी विरामी यहाँ उपचारका लागि आउने गर्छन् । नगर अस्पताल निर्माण हुन अर्कै कम्पनी एक वर्ष लागे सम्भावना रहेको नगर प्रमुख रावतले बताए । भेरी करिडोरको बीच भागमा नगर अस्पताल रहेको छ । डोल्पा, जाजरकोट र रूकुम पश्चिमका स्थानीयवासीहरू यहाँ उपचारका लागि आउने गर्छन् ।

मोटरसाइकल हराएको स्तम्भ
मिति २०८१/०६/०६ गते तान्पा, ३, सिन्धुपिछे, काठमाडौँबाट पछिछ गरी राखेको कालो, रातो रङ्गको 220 cc Pulsar मोटरसाइकल हराएको हुँदा पाण्डु हुने वा देखुनुहुने महानगरपालिकाले नजिकको इभरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिनुहुन विनम्र अनुरोध गर्दछु ।
कम्पनीको नाम : हुमाल फिन्स सम्व लि.
दुप्रीको नाम : मोहन लामाङ
बाइक नं. : बा.प्र. ०२-०८७ ७ पृष्ठपृ
द्वारिस्थान नं. : DDXA13EX6HCM8M345
इन्जिन नं. : DKXCHM38723
ठेगाना: बालाञ्च, काठमाडौँ
सम्पर्क: ९८२१९२१०१०८

Sudurpaschim Province Government
Ministry of Land Management, Agriculture and Cooperatives
Directorate of Livestock and Fishery Development

Dipayal, Doti

Invitation for Bids

Date of publication: 25 Oct 2024

Invitation for Bids No: DOLFD/G/2081-082/01

- The Directorate of Livestock and Fisheries Development invites **electronic bids** from eligible bidders for the procurement of **Annual Spare-Parts/Consumable and Operation Service for Liquid Nitrogen Plant** under National competitive bidding.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding documents at the office of Directorate of Livestock and Fishery Development, Sudurpaschim Province, Dipayal, Doti, Tel: 094-440146 or may visit PPMO eGP system www.bolpatra.gov.np/egp.
- A complete *set* of Bidding Documents may be purchased from the office Directorate of Livestock and Fishery Development, Sudurpaschim Province, Dipayal, Doti, Tel: 094-440146 by eligible Bidders on the submission of a written application, along with the copy of company/firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee of NRs 3000.00 till 24 Dec 2024 during office hours or may download the bidding documents for e-submission from PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the following Rajaswa (revenue) account as specified below.

Information to deposit the cost of bidding document in Bank:

- Name of the Bank: Rastriya Banijya Bank
- Name of Office : Directorate of Livestock and Fishery Development, Sudurpaschim Province, Dipayal, Doti
- Deposit Account no. : 1000100200010000
- Office Code No : 3120271017
- Revenue Head no. : 14229
- Pre-bid meeting shall be held at Directorate of Livestock and Fishery Development, Sudurpaschim Province, Dipayal, Doti at 10 Dec 2024, 12:00 hr.
- Electronic bids must be submitted to the office Directorate of Livestock and Fishery Development, Sudurpaschim Province, Dipayal, Doti through PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp on or before 12:00 hr. on 26 Dec 2024. Bids received after this deadline will be rejected. Hard Copy bid responses are not acceptable.
- The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who should attend at 26 Dec 2024, 14:00 hr. at the office of Directorate of Livestock and Fishery Development, Dipayal, Doti. Bids must be valid for a period of 90 days from the date of bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum of NRs. 110,000.00, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.
- If the last date of purchasing and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid and bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.

Director

युएडमा रोजगार		कम्पनी : AI Rabat Building Contracting LLC	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/०२	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/०२
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Brick Masons	10	1400
२	Building Labour	10	1200
३	Construction Carpenter	10	1400
४	Steel Fixer	10	1400

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ असोज १६ गते (2nd Oct. 2024) मा हुनेछ ।

युएडमा रोजगार		कम्पनी : Mohamed arshad sabir plaster tiles and a/c unit fix cont	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०६/३०	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०६/३०
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Carpenter	4	1200
२	Electrician	4	1200
३	Mason (Nepal)	4	1200
४	Mason (Nepal)	3	1200
५	Steel Fixer (Helper)	4	1200

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ ।

कुवेतामा रोजगार		कम्पनी : HYGIENE PRODUCTS INDUSTRIES CO	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/२६	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/२६
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Packaging Labour/Helper/Labour (Indoor) Mal	45	90

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर २४ र २५ गते (3 & 4 Dec. 2024) मा हुनेछ ।

साउदीमा रोजगार		कम्पनी : Ahmed Saeed Hadiyan Al-Mutairi Contracting Company	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/०७	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/०७
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Helper	1	1200

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ ।

साउदीमा रोजगार		कम्पनी : Nawal Mohammed Abdulaziz Al-Mudaifer Packaging Establishment	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/०७	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/०७
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Loading And Unloading Worker	2	1000

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ ।

बहुराइनमा रोजगार		कम्पनी : LULU CONTRACTING CLEANING & MAINTENANCE	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/२८	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/२८
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Cleaner	15	100

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ ।

युएडमा रोजगार		कम्पनी : Naresco Contracting Owned By Abdulla Abdulkarim Alarif One Person Company LLC	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/२८	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/२८
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Carpenter	5	120
२	Helper	5	100
३	Mason	5	120
४	Technician	5	150
५	Welder	5	120

अन्तरवार्ता हुने स्थान: इटहरी, जनकपुर र काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) सँग हुनेछ ।

युएडमा रोजगार		कम्पनी : EMIRATES RECRUITMENT SERVICES EST	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०८/०८	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०८/०८
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	Mason (Block)	30	1200
२	Steel Fixer	25	1200
३	Suttering Carpenter	25	1200

अन्तरवार्ता हुने स्थान: Janakpur-Ram Janaki Training Center मा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ । संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १४ र १५ गते (3 & 4 Dec. 2024) मा हुनेछ ।

साउदीमा रोजगार		कम्पनी : Al-Hemedi Khalid Wasmi Al-Mutairi General Contracting Company.	
पुर्त सीकृति मिति	२०८१/०९/१६	पुर्त विज्ञापन सीकृति मिति	२०८१/०९/१६
सं. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	मासिक तलब
१	OFFICE CLEANING LABOUR	4	1000

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८१ मंसिर १० गते (2nd Dec. 2024) मा हुनेछ ।

'मायावी' को पोस्टरसँगै प्रदर्शन मिति घोषणा

दीवाकर भट्टराईको निर्देशनमा निर्माण भएको चलचित्र 'मायावी' आगामी फागुन १४ गतेदेखि प्रदर्शनमा आउने भएको छ । आइतबार चलचित्रको पोस्टर सार्वजनिक गर्दै निर्माणपक्षले प्रदर्शन मिति घोषणा गरेको हो । पोस्टरमा चलचित्रका मुख्य दुई कलाकार परल शाह र दीपिका प्रसाईं फिचर्ड छन् । निर्देशक भट्टराई स्वयंको लेखन रहेको सिनेमाको कथा पोखराको परिवेशमा तयार पारिएको छ ।

'नेपाली साहित्यमा महिलाको भाषा आउनुपर्छ'

काठमाडौं (प्रस)- लेखक तथा अनुवादक मञ्जुश्री थापाले नेपाली साहित्यमा महिलाको भाषा आउनुपर्ने बताएकी छन् । अन्तर्राष्ट्रिय महिला हिंसा अन्त्य दिवसका अवसरमा सञ्चारिका समूह नेपाल र नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानले संयुक्तरूपमा आयोजना गरेको 'साहित्यमा नारीवाद: नयाँ दृष्टिकोणको खोजी' विषयक छलफल तथा अन्तरक्रियामा उनले महिलाको भाषा र चुनौतीबारे साहित्यमार्फत उठान गर्नुपर्ने बताएकी हुन् । लेखक थापाले भनिन्, 'महिलाको भाषा के हो? शब्द के हो? यही नै चुनौती नयाँ आउने महिला लेखकले उठाउनुपर्छ ।' उनले नेपाली साहित्यमा 'नेपाल' नै आउन नसकेको जिकिर गरिन् । 'साहित्यमा एउटै जात र पुरुषको बोलवाला छ । उनीहरूकै कृति र कथाहरू छन् । महिलाभित्रको इच्छा र जटिलता भक्तिक नसक्ने कृति पाएको छैन,' थापाले भनिन् । लेखक तथा प्राध्यापक अरुण गुप्तोले भन्नुभयो, 'महिलाहरूलाई अवरोध रहेको बताए । उनले भने, 'आलोचनात्मक तथा समालोचनात्मक अवरोध खेपेका छन् । धार्मिक अनुष्ठानले पनि ठूलो अवरोध गर्दछ । कुनै पनि रचनात्मक अध्ययन, लेखनभन्दा पनि किनमेल, पूजा सामग्री जुटाउनमै व्यस्त हुन पुग्छन् ।' महिलाहरू नै बढी चापमा परेका हुन्छन् । गुप्तोले विद्यालय तथा विश्वविद्यालयका पाठ्यक्रममा महिला लेखकहरूलाई पनि उचित ठाउँ दिनुपर्ने बताए । कवि र चित्र निर्माता उपेन्द्र सुब्बाले नेपाली सिनेमा निर्माणमा पुरुषप्रधान विचार धाराको प्रभुत्वले महिलाको कथा र मुद्दाले कसरी स्थान पाएको छ त? भन्ने प्रश्नमा पहिलेभन्दा अहिलेका सिनेमामा महिलाका मुद्दाले प्राथमिकता पाइरहेको बताए । यद्यपि यो पर्याप्त नरहे पनि भविष्य आशालाग्दो रहेको उनको धारणा थियो । संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री बन्दीप्रसाद पाण्डेले यस्ता खालका विचार मन्थनका कार्यक्रमले महिलाका सवालमा नयाँ विचारको विकास गर्ने बताए । 'यस्ता खालका विमर्श हुन आवश्यक छ, विचार मन्थनबाट नयाँ विचारको जन्म हुन्छ । नयाँ दृष्टिकोणको माध्यमबाट राम्रो नीति बनाउन सम्भव हुन्छ,' उनले भने ।

चलचित्र भवनमा नेपाली चलचित्रको दबदबा

काठमाडौं (प्रस)- गत दशैदेखि प्रदर्शनमा आएका नेपाली चलचित्रले दर्शकको राम्रो साथ पाएका छन् । बेलाबखतमा उल्लेख्य शो संख्या नपाएको भन्दै चलचित्रको प्रदर्शन रोकिएता पनि गत दशैदेखि प्रदर्शनमा आएका नेपाली चलचित्रले उल्लेख्य शो पाएका छन् । अहिले चलचित्र भवनमा स्वदेशी चलचित्रकै दबदबा देखिएको छ ।

गत तिहारलाई लक्षित गर्दै कतिपय १५ गतेदेखि प्रदर्शनरत चलचित्र 'पूर्वबहादुरको सारंगी' ले कीर्तिमानी व्यापार गरिरहेको छ । निर्माण पक्षले दावी गरेअनुसार यसले धेरै बजारमा ४० करोडभन्दा बढीको व्यापार (ग्रस कलेक्सन) गरिसकेको छ । विदेशमा पनि यसले व्यापारमा कीर्तिमान बनाइरहेको छ ।

यस्तै, गत कात्तिक ३० गतेदेखि प्रदर्शनरत चलचित्र 'द्वन्द्व शीर्ष' ले पनि आफ्नो लगानी सुरक्षित गरेको निर्मात्री तथा अभिनेत्री नीता ढुंगानाले जानकारी दिइन् । अभिनेत्री ढुंगानाले स्वदेशी बजारमा एक सातामा पाँच करोड ५४ लाख रूपैयाँको व्यापार गरेको जानकारी दिइन् ।

यस्तै चलचित्र 'तेल भिसा' ले पनि सुरुआती समयमा राम्रो व्यापार गरिरहेको वितरक करण श्रेष्ठले जानकारी दिए । चलचित्रमा अभिनेता विपिन कार्की, ऋचा घिमिरे, पूजा चन्द, वर्षा राउत, बुद्धि तामाङ, सुचित्रा उप्रेतीसहित अमेरिकी कलाकारहरूले अभिनय गरेका छन् । शंकर घिमिरेले निर्देशन गरेको चलचित्रमा छोराको सन्तान हुने भएपछि नेपालबाट अमेरिका गएको आमाले बेहोनुपरेको कानुनी फ्रेमलाको कथा देखाइएको छ ।

अभिनेता रमेश उप्रेतीले पिछिल्लो समय बनिरहेका चलचित्रले नेपाली विषय र कथालाई उठान गरेका कारण दर्शकको रोजाइमा परिरहेको बताए । उनले भने, 'पिछिल्लो समय मैले हेरेका नेपाली चलचित्र निकै राम्रो बनेका छन् । नेपाली माटो सुहाउँदो कथा र प्रस्तुतीकरण भएका कारण दर्शक चलचित्रको विषय र पात्रसँग जोडिएको हुन सक्छन् । यी चलचित्र हेर्दा दर्शक सन्तुष्ट भएकै कारण एकपछि अर्को नेपाली चलचित्रले राम्रो व्यापारसमेत गरिरहेको छ ।'

आज नेपाली चलचित्र हेर्न दर्शकको उपस्थिति विदेशी चलचित्रको तुलनामा बढी देखिएको छ । दशै अगाडि पर्याप्त शो नपाएको कारण देखाउँदै चलचित्र 'बेहूली क्रम मेघोली' को निर्माण समूहले प्रदर्शन स्थगित गरेका थिए । तर अहिले चलचित्र भवनमा नेपाली चलचित्रकै दबदबा देखिएको छ । व्यापारमा पनि विदेशीभन्दा नेपाली चलचित्र निकै अगाडि देखिएका छन् ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय दिपायल, डोटी अनुसूचि-४ (नियम १४ को उपनियम १ सँग सम्वन्धित) प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धि सूचना: प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८१ मंसिर १० गते

Table with 6 columns: कार्यक्रमको नाम, स्वीकृत लक्ष्य, प्रति आयोजना अधिकतम अनुदान रकम, कार्यक्रम लागू हुने जिल्लाहरू, अनुदान ग्राहीले व्यहोर्नु पर्ने न्यूनतम लागत साभेदारी प्रतिशत, क्रियाकलापहरू. It lists various agricultural and fishery projects with their respective budgets and implementation details.

प्रस्तावका साथ संलग्न हुनु पर्ने कागजातहरू:

- 1) अनुसूची-५ बमोजिमको नियमावलीमा तोकेको ढाँचामा तयार गरिएको कार्यक्रमको प्रस्ताव पत्र ।
2) संरचना निर्माण गरिने जग्गाको स्पष्ट किता खुल्ने नापी नक्सा र लालपुर्जाको प्रतिलिपि ।
3) लिजमा लिएको जग्गाको हकमा कम्तिमा १० वर्षको करारनामा वा सम्पत्ती पत्र ।
4) नविकरण सहितको संस्था दर्ता प्रमाणपत्र PAN/VAT दर्ता प्रमाणपत्र, आ.व. २०८१/०८२ को करचुक्ता प्रमाणपत्र, आ.व. २०८१/०८१ को वार्षिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, प्रस्ताव पेश गर्ने सम्वन्धि संचालक समितिको बैठकको निर्णय, नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
5) सूचना उल्लेख भए बमोजिमको अनुदान प्रतिशत वाहेक बाँकी रकम लागत सभेदारी गर्ने प्रतिबद्धता पत्र ।
6) आवेदकले हाल संचालन गरिरहेको व्यावसायको गतिविधिहरू भक्तिकले फोटोहरू ।
7) सम्वन्धित भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, सम्वन्धित पालिकार बडाको सिफारिस पत्र ।
8) विगतका आ.व. मा सरकारी निकायबाट अनुदान लिए/नलिएको स्वघोषणा पत्र ।
9) प्रस्ताव स्विकृत गर्ने वा अस्विकृत गर्ने सर्वाधिकार यस निर्देशनालयमा निहित रहनेछ ।
10) आवेदन पेश गर्दा अनुदानग्राहीले १ लाख देखि पाँचलाख सम्म अनुदान माग गरेका कार्यक्रमका लागि तीनसय रुपैयाँ र सो भन्दा बढी अनुदान माग भएको कार्यक्रमको लागि एक हजार रुपैयाँ निवेदन दस्तुर बुझाएको बैंक भौचर पेश गर्नुपर्नेछ ।
11) कार्यक्रमसँग सम्वन्धित आर्थिक, प्राविधिक पक्ष र अन्य व्यवस्था सम्वन्धित कार्यक्रमका मापदण्डले तोके बमोजिम हुनेछ ।

नोट: थप जानकारीका लागि यस निर्देशनालयको फोन नं.०९४-४४०१४६ मा सम्पर्क राख्नु हुन र सूचना अधिकारी श्री पुष्करराज नाथ मोवाइल नं.९८५८४४०२२६ मा सम्पर्क राख्न हुन र कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, मापदण्ड तथा प्रस्ताव फारम यस निर्देशनालयको वेबसाईट www.doldfdipayal.gov.np तथा जिल्लास्थित भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञकेन्द्रहरूबाट प्राप्त गर्न सकिने व्यहोरा समेत अनुरोध गरिन्छ ।

निर्देशक राजश्व जग्गा जर्दा देहाय: अनुसारको राजश्व दाखिला फारम भरी राजश्व वृक्षाण्डको भौचरको अर्थक निर्देशनालयमा पेश गर्नुपर्नेछ । राजश्व खाता रहेको बैंक शाखा: राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि. केन्द्रिय कार्यालय बैंक खाता नम्बर: १०००१००२०००१०००० प्रयोजन: लागतसाभेदारीमा कार्यक्रम संचालनका लागि प्रस्तावना पेश गरे वाफत कार्यालयको कोड: ३१२०२७१०१७ राजश्व शिर्षक: १४२२९

युएडमा रोजगार कम्पनी : Opportunity Group FZE LT. No. 314105. Table listing job openings for various roles like Beautician, Cleaners, General Helper, etc. with details on salary and application process.

साउदीमा रोजगार कम्पनी : EWAA ESTABLISHMENT FOR SERVING DRINKS LT. No. 313998. Table listing job openings for Kitchen Tools Cleaning Worker. Includes contact info for Aastha International Employment Pvt. Ltd.

साउदीमा रोजगार कम्पनी : FARID BUSINESS CONTRACTING COMPANY. LT. No. 313893. Table listing job openings for Loading Unloading Labor. Includes contact info for AL-HERA OVERSEAS PVT. LTD.

युएडमा रोजगार कम्पनी : VRINDAVAN STAR SECURITY SERVICES LLC LT. No. 298534. Table listing job openings for Security Guard. Includes contact info for Ace Recruitment Pvt. Ltd.

साउदीमा रोजगार कम्पनी : FUEL SUPPORT SUPPLY ESTABLISHMENT LT. No. 314130. Table listing job openings for Sealer/Packer and Cooker/Cook. Includes contact info for Al Noor Overseas Pvt. Ltd.

साउदीमा रोजगार कम्पनी : Daem Advanced Support Services Co LT. No. 314034. Table listing job openings for Shelves Packing Worker and Kitchen Worker. Includes contact info for All Asia Overseas Pvt. Ltd.

विकासोन्मुख राष्ट्रलाई ३०० अर्ब डलर सहयोगको जलवायु सम्झौता

बाकु- अजरबैजानको बाकुमा भएको संयुक्त राष्ट्रसंघीय जलवायु वार्तामा भएको सम्झौताले धेरै प्रदूषण उत्सर्जकहरूले गरिव राष्ट्रहरूलाई स्वच्छ ऊर्जामा रूपान्तरण गर्न र विश्वव्यापी तापमान वृद्धिलाई अनुकूलन गर्न मद्दत गर्न प्रदान गर्ने रकममा वृद्धि गर्ने भएको छ।

संयुक्त राष्ट्रसंघले सन् १९९२ मा स्थापना गरेको संरचनाअनुसार सबैभन्दा बढी ग्रह ताप उत्सर्जनका लागि जिम्मेवार २३ विकसित देश र युरोपेली संघलाई पृथ्वीमा सबैभन्दा बढी ताप उत्सर्जनका लागि जिम्मेवार ठहर गर्दै उनीहरूले वार्षिकरूपमा कम्तीमा ३०० अर्ब अमेरिकी डलर उपलब्ध गराउनुपर्ने सम्झौतामा उल्लेख छ।

बाकु सम्झौताले सन् २०३५ सम्ममा विकसित देशहरूले प्रतिवर्ष कम्तीमा ३०० अर्ब अमेरिकी डलर उपलब्ध गराउनुपर्ने गरी यस पहिलेको १०० अर्ब डलरको प्रस्तावलाई संशोधित गरेको हो। अधिल्लो सम्झौतामा १०० अर्ब अमेरिकी

डलर सहयोग गर्ने प्रस्ताव गरिएको थियो। तर यो रकम पनि बाकुमा भएको वार्तामा केही विकासोन्मुख देशहरूले गरेको माग (५०० अर्ब डलर) भन्दा निकै कम हो। यो रकम सरकारी बजेट, निजी क्षेत्रको लगानी र अन्य वित्तपोषण सहित 'विभिन्न स्रोतहरू' बाट सीधै आउने सम्झौतामा उल्लेख छ।

यसले उड्डयन र समुद्री उद्योगहरू, र धनी राष्ट्रहरूमा छलफलअन्तर्गत सम्भावित विश्वव्यापी करहरूको सन्दर्भजस्ता 'वैकल्पिक स्रोतहरू' पनि उद्घाटन गर्दछ। अर्को दशकसम्म प्रतिवर्ष कम्तीमा १.३ ट्रिलियन डलर वितरण गर्ने महत्वाकांक्षी लक्ष्यमा पुग्न विकसित देशहरूको पैसाले निजी लगानीलाई बढावा दिन पनि मद्दत गर्ने विश्वास सम्झौतामा उल्लेख छ। संयुक्त राष्ट्रसंघले नियुक्त गरेका विज्ञहरूले सन् २०३५ सम्ममा उक्त रकम आवश्यक रहेको बताएका छन्।

'यी कोष र यस संरचनाको साथ हामी

१.३ ट्रिलियनको जलवायु वित्त संकलन र वितरणको उद्देश्यमा पुग्नेछौं,' इयुका जलवायु आयुक्त ओपके होक्स्ट्राले सहकर्मी कोष-२९ प्रतिनिधिसँग भने।

चीनको भूमिका संयुक्त राज्य अमेरिका र इयुले चीन र साउदी अरबजस्ता विकासशील तर अहिले धनी भएका देशहरूलाई समावेश गर्न दाताहरूको आधार विस्तार गर्न जोड दिएका थिए। तर विश्वको दोस्रो ठूलो अर्थतन्त्र र हरितगृह ग्यास उत्सर्जन गर्ने चीनले द्विपक्षीय सहायता उपलब्ध गराइसकेको स्मरण गर्दै आफ्नो हैसियत परिवर्तन गर्न अस्वीकार गर्दै आएको छ।

यस सम्झौतामा विकसित राष्ट्रहरूले ३०० अर्ब अमेरिकी डलर उपलब्ध गराउन 'नेतृत्व लिने' उल्लेख छ। यस पदले विकासशील देशहरूलाई 'स्वेच्छिक योगदान' गर्न प्रोत्साहन गर्छ। सम्झौतामा चीनजस्ता विकासशील देशहरूले बहुपक्षीय विकास बैकहरूमार्फत प्रदान गर्ने जलवायु वित्त ३०० अर्ब डलरको

लक्ष्यमा गणना हुने छ। होक्स्ट्राले भने, 'यो निष्पक्षता र हाम्रो लागि महत्त्वको विषय पनि हो। सहयोग गर्नसक्ने क्षमता भएका सबैले योगदान गर्नुपर्छ।' उनले थपे, 'त्यसैले समस्याको आकारलाई ध्यानमा राख्दै, हामी स्वेच्छिक आधारमा योगदानकर्ता आधार विस्तार गर्नु राम्रो हो।'

यो वार्ता विकासशील विश्वमा असहमतिको दृश्य पनि थियो। साना टापु राष्ट्रहरूको गठबन्धन (एशोएसआइसिस) ले ३९ अर्ब अमेरिकी डलर माग गरेको भए पनि यो आँकडा अन्तिम सम्झौतामा परेको देखिँदैन। यसको साटो सन् २०३० सम्ममा प्राप्त हुने अन्य सार्वजनिक कोषलाई तीन गुणा बढाउनुपर्ने माग गरिएको छ। सन् २०२५ मा ब्राजिलमा हुने अर्को कोष सम्मेलनले यी देशहरूका लागि जलवायु वित्त कसरी बढाउन सकिन्छ भन्नेबारे एक प्रतिवेदन जारी गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। रासस/एएफपी

महाराष्ट्र र भारखण्ड विधानसभा चुनावमा 'ऐतिहासिक जित' : मोदी

नयाँदिल्ली- भारतीय जनता पार्टी (भाजपा) नेतृत्वको महायुति गठबन्धनले महाराष्ट्रमा कीर्तिमानी बहुमतका साथ सत्ता कायम राख्ने तयारी गरिरहेका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले महाराष्ट्र र भारखण्ड विधानसभा चुनावमा विकास र सुशासनको 'ऐतिहासिक विजय' भएको बताएका छन्।

महायुतिले महाराष्ट्र विधानसभा चुनावमा २८८ सिटमध्ये २३० सिटमा जित हासिल गरेको छ वा अग्रता लिएको छ। विपक्षी गठबन्धन महाविकास अघाडीले ५० सिटमा जित हासिल गरेको छ, वा अग्रता लिएको छ। त्यसैगरी, भारखण्डमा भारखण्ड मुक्तिमोर्चा (जेएमएम) नेतृत्वको गठबन्धनले ५६ सिट जित्ने देखिएको छ। यहाँ जेएमएम एकैले ३४ सिट जित्ने अनुमान गरिएको छ। कांग्रेसले १६, राष्ट्रिय जनता दलले चार र भाकपा (माले) ले दुई सिट जित्ने अनुमान गरिएको छ।

भारखण्डमा विपक्षी भाजपाले

२२ सिट जित्ने देखिएको छ भने उसको सहयोगी अल भारखण्ड स्टुडेन्ट्स पार्टी (आजसू), लोक जनशक्ति पार्टी (रामविलास) र जनता दल (युनाइटेड) ले एक-एक सिट जित्ने अनुमान गरिएको छ। यहाँका धेरै सीटमा अर्कै मतगणना जारी छ। निर्वाचन आयोगका अनुसार हेमन्त सोरेनले भाजपाका गामलिवाल हेमन्तमलाई ३९ हजार ७९१ मतको अन्तरले पराजित गर्दै बरहैतमा निर्वाचित भएका छन्। सोरेनलाई ९५ हजार ६९२ मत प्राप्त भएको छ भने हेमन्तमले ५५ हजार ८२१ मत प्राप्त गरेका छन्।

सोरेन अब जेएमएम नेतृत्वको गठबन्धनको नेतृत्वमा भारखण्डको मुख्यमन्त्रीको रूपमा फर्कने तयारीमा देखिएका छन्।

सामाजिक सञ्जाल एक्समा एक पोस्टमा प्रधानमन्त्री मोदीले भाजपा नेतृत्वको गठबन्धनलाई मतदान गरेकोमा आभार प्रकट गर्दै महाराष्ट्रको प्रगतिको लागि भाजपा र भाजपा नेतृत्वको गठबन्धनले काम गरिरहेने आश्वासन दिएका छन्। रासस/एएनआई

रूसी संसद्द्वारा रक्षा खर्चमा भारी वृद्धि गर्ने प्रस्ताव अनुमोदन

मस्को- रूसी संसद्द्वारा रक्षा खर्चमा करिब ३० प्रतिशतले वृद्धि गर्ने निर्णय गरेका छन्। यसले युकेनविरुद्धको सैन्य आक्रमणका लागि अर्को वर्ष थप ठूलो खर्च गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ। मस्कोले आफ्ना लाखौं अग्रपंक्ति सैनिकलाई आकर्षक तलब दिएर सोभियतकालदेखि अहिलेसम्म नदेखेको स्तरमा सैन्य खर्च बढाएको छ। तल्लो सदन स्टेट डुमाका सांसदहरूले विहीवार बजेट पारित गर्ने पक्षमा मतदान गरेका हुन्। राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले यसै वर्षको सुरुमा मस्कोले

आफ्नो अर्थतन्त्रको करिब नौ प्रतिशत रक्षा र सुरक्षामा खर्च गरिरहेको बताएका थिए। यो आँकडामा रूसी बजेटका अन्य भागहरू समावेश छन् जुन अनिवार्यरूपमा सुरक्षा खर्च हुन् तर यसलाई 'राष्ट्रिय रक्षा' को रूपमा वर्गीकृत गरिएको छैन। 'राष्ट्रिय रक्षा' मारुसको जिडिपीको छ प्रतिशतभन्दा बढी एक खर्च ३४ अर्ब अमेरिकी डलर खर्च गर्ने बजेटमा व्यवस्था गरिएको छ। राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले यसै वर्षको सुरुमा मस्कोले आफ्नो अर्थतन्त्रको करिब नौ प्रतिशत रक्षा र सुरक्षामा खर्च गरिरहेको बताएका थिए। रासस/एएफपी

Sudurpaschim Province Government
Ministry of Physical Infrastructure Development
Patharaiya Mohana Irrigation Management office
Dhangadhi, Kailali

Invitation for Bids

First Date of publication:2081/08/10

Patharaiya Mohana Irrigation Management Office Dhangadhi,Kailali invites electronic bids from eligible bidders for the following construction works under NCB Bidding procedure. Bidder may obtain further detailed information from PPMO web portal www.bolpatra.gov.np/egg.

S. N.	Contract No.	Description of works	Bid Security Amount (NRs.)	Minimum Average Annual Construction Turnover (NRs.)	Minimum Work experience of similar size and nature (NRs.)	Cost of Bidding Document (NRs.)
1	PMIMO/NCB/WORKS/ 01/2081-082	Canal Maintenance and Structure Construction Work at Tedhi Irrigation Project.	463000.00	27800000.00	7500000.00	5,000.00

Office Chief

किस्पाङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बागमति प्रदेश, नेपाल
काहुले, नुवाकोट

बोलपत्र स्वीकृतका लागि आशयको सूचना

(प्रकाशित मिति :२०८१/०८/१०)

यस कार्यालयबाट सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको विधुतीय e-portalwww.bolpatra.gov.np/egg मार्फत मिति २०८१/०६/२२ गते प्रकाशित बोलपत्र अह्वानको सूचना बमोजिम रितपूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मध्ये तपसिल बमोजिमको बोलपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कनको आधारमा सारभूत रूपमा प्रभावग्राही देखिएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ (२) र ४७ को प्रयोजनका लागि ७ (सात) दिने आशयको सूचना सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ।

तपसिल

क्र.सं.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	सारभूतरूपमा प्रभावग्राही बोलपत्रदाता वा फर्मको नाम र ठेगाना	कबोल अंक र. (भ्याट र PS सहित)
१.	KRM/NCB/WORKS/ROAD/08/2081/082	Upgrading of Kamidanda Thandapani Hudai Deurali Sadak	JV Name :DSEPL-KCSPL Join Venture Lead: DS Engineering Pvt.Ltd Sub: Krishtina Construction And Suppliers Company Pvt.ltd Melamchi Municipality-11 Sindupalchowac	Rs.54,72,676.02
२.	KRM/NCB/WORKS/ROAD/07/2081/082	Tapkachet Dupchechaur Railakhola Kolchet Hudai Bairamarang Sadak Istarunnati	Arpan Construction And Suppliers Pvt.Ltd Koteswhor -32,Kathmandu	Rs.1,01,53,852.38
३.	KRM/NCB/WORKS/ROAD/06/2081/082	Upgrading of Kirnebagar Gunsa Belsing Merechet Dongle Danda Brutungo Sadak	Arpan Construction And Suppliers Pvt.Ltd Koteswhor -32,Kathmandu	Rs.51,40,003.46

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७९६ ९८६६४३०१५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६५४२९८४२६३५५५। लोटस कम्युनिकेशन- गौंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१। ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) - फोन नं.४०१६३१६, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। Yonjan Enterprise - Dhalku Bhisal Nagar, 4438217। दत्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५११२९६६६। ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४०६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२९१४१२। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३९१५७, ९८४१६२७४८९। वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३६७२४२, ९८४१४४००३३। सल: स्टेशनरी- गद्गाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७। B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा, बी.एण्ड.बी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स:०१-४२७७३२२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४४४६५५, ९८४९५०८९९९, ए.आर.स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४९२६६९९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौं सम्पर्क : ०१- ४२२४१६१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गौंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४३२२, ०१४५०८०४८।

कर्णाली र हुम्ला करिडोर | कालिकोटको नरहरीनाथ गाउँपालिका-१ बाट देखिएको कर्णाली नदी र नदीको दुवै साइडमा देखिएको कर्णाली र हुम्ला करिडोर।
तस्वीर: सुरेश आचार्य/रासस

'स्टार्ट अप सरकारको लोकप्रिय कार्यक्रम बन्छ'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले युवा उद्यमी तथा नवप्रवर्तकका लागि 'स्टार्ट अप' लाई सरकारले लोकप्रिय कार्यक्रमका रूपमा अगाडि बढाएको बताएका छन्। मन्त्रालयद्वारा 'उद्यमशील संस्कृति, राष्ट्रको समृद्धि' भन्ने नाराका साथ १०औँ राष्ट्रिय दिवसका अवसरमा यहाँ आइतबार आयोजित कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उनले 'स्टार्ट अप' कार्यक्रमलाई लोकप्रिय बनाउन निजी क्षेत्र र बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रको पनि उत्तिकै सहयोग आवश्यक रहेको औल्याए। मन्त्री भण्डारीले बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई 'स्टार्ट अप' सँग जोडेर थन्किएर रहेको पूँजीलाई चलायमान बनाउन अप्रहण गरे।

मन्त्री भण्डारीले मुलुकमा देखिएको औद्योगिक क्षेत्रको निराशा चिर्न सरकार र निजी क्षेत्रबीच सहकार्यको आवश्यकता रहेको बताए। कानुनीरूपमा देखिएका जटिलता हटाएर सरकार निजी क्षेत्रसँग हातेमालो गर्न तयार रहेको उनको भनाइ थियो। 'निजी क्षेत्र र सरकारबीच सहकार्य भए समृद्धि टाढा छैन,' मन्त्री भण्डारीले भने, 'सरकार निजी क्षेत्रले

भनेअनुसार बाधक रहेका सबै कानून संशोधन गर्न तयार छ, निजी क्षेत्रले लगानीमैत्री वातावरण बनाउनका लागि बनाउनुपर्ने कानूनका विषयमा आवश्यक छलफलसहित सुभाब दिन म अप्रहण गर्दछु।'

उद्योग मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम र कानून लामो समयदेखि संसद र संसदीय समितिमा अड्किएको अवस्था रहेको उल्लेख गर्दै मन्त्री भण्डारीले एउटा मन्त्रालयको कानूनले अर्को मन्त्रालय नचिन्ने वातावरण हटाउन सरकार नीतिगतरूपमै लागेको जानकारी गराए। शिक्षा र रोजगारीका लागि विदेशिएका युवालाई यथेष्ट सहूलियत दिएर स्वदेश फर्काउनुपर्नेमा जोड दिँदै मन्त्री भण्डारीले निजी क्षेत्रको उत्तिकै सहयोगको खाँचो

औल्याए। रूपण उद्योग सञ्चालनका लागि निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा आयोग बनाएर आवश्यक रणनीति बनाउन सरकारले छलफल थालेको उनको भनाइ छ।

सो समारोहमा उद्योगसचिव कृष्णबहादुर राउत, वाणिज्यसचिव गोविन्दबहादुर कार्की, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका पूर्वअध्यक्ष कुशकुमार जोशी, महासंघका उपाध्यक्ष शुरुकृष्ण वैद्य, नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेश अग्रवाल, लगानी बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुशील ज्ञवाली, नेपाल उद्योग परिसंघका अध्यक्ष राजेशकुमार अग्रवाल, नेपाल उद्योग व्यापार महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष श्यामप्रसाद श्रेष्ठ, महिला उद्यमी महासंघकी अध्यक्ष

शोभा ज्ञवालीलगायतले बजार चलायमान बनाउनका लागि सरकारले सहयोग गर्नुपर्ने बताए। उनीहरूले नेपाली उत्पादनको उपभोग बढाउन नसकेकामा चिन्ता प्रकट गर्दै नेपालमा उत्पादित वस्तु मेला, महोत्सव तथा प्रदर्शनीमा मात्र सीमित बनेको गुनासो गरे। सरकारीस्तरबाटै नेपाली उत्पादनको उपभोग बढाउनुपर्नेमा जोड दिँदै उनीहरूले नेपाली उत्पादनको उपभोग नबढेसम्म बजार चलायमान हुन नसक्ने बताए। साथै वक्ताहरूले आयात प्रतिस्थापनमा जोड दिँदै बाहिर मुलुकबाट आउने वस्तुको भन्सार दरभन्दा नेपाली उद्योगले आयात गर्ने कच्चापदार्थको भन्सार महसुल बढी हुँदा नेपाली उद्योगी मर्कामा परेको गुनासो गरेका थिए।

सम्पूरक र विशेष अनुदान कार्यविधि संशोधन गरिँदै

मौजुदा कार्यविधि संशोधनका लागि मस्यौदा तयार पारी तीन महिनाभित्र मन्त्रिपरिषद्मा पेस गर्न एनडेक बैठकको निर्देशन

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समिति (एनडेक) को ५३औँ बैठकले सम्पूरक र विशेष अनुदानसम्बन्धी मौजुदा कार्यविधि संशोधनका लागि मस्यौदा तयार पारी तीन महिनाभित्र मन्त्रिपरिषद्मा पेस गर्न निर्देशन दिएको छ।

अधिल्लो साता बसेको एनडेक बैठकले सम्पूरक अनुदानसम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७७ र विशेष अनुदानसम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७७ संशोधनका लागि मस्यौदा तयार पार्न राष्ट्रिय योजना आयोगलाई निर्देशन दिएको हो। 'स्थानीय तह एवं प्रदेशको वित्तीय क्षमताअनुसार सम्पूरक अनुदानमा लगानीको हिस्सा वित्तीय क्षमतामैत्री हुनेगरी र सामाजिक, आर्थिक समता अभिवृद्धिमा योगदान दिनेगरी सम्पूरक अनुदानसम्बन्धी मौजुदा कार्यविधिमा संशोधनका लागि तीन महिनाभित्र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने छ,' एनडेकको निर्णयमा भनिएको छ। विशेष अनुदानअन्तर्गत सञ्चालन भएका आयोजना/कार्यक्रमलाई सन्तुलित विकास गर्न, विभेदमा परेका वर्ग वा समुदायको उत्थान एवं विकासमा योगदान दिनेगरी मौजुदा कार्यविधिमा संशोधन गर्न भनिएको छ।

विद्यमान कार्यविधिअनुसार संघीय सम्पूरक अनुदान पाउने योजना तथा कार्यक्रमका लागि कूल लागतको ५० प्रतिशत सम्बन्धित स्थानीय तह वा प्रदेशले बेहोर्नुपर्ने छ भने ५० प्रतिशत रकम संघीय सरकारले उपलब्ध गराउँछ। आर्थिकरूपमा कमजोर तथा दुर्गमका स्थानीय तहले ५० प्रतिशत लागत बेहोर्नुपर्ने क्षमता नहुँदा समस्या देखिएको राष्ट्रिय योजना आयोगका सहप्रवक्ता डा. दिवाकर लुईटेलले बताए।

'आधा लागत सम्बन्धित स्थानीय तह वा प्रदेशले बेहोर्नुपर्ने भएपछि उनीहरू आफ्नो स्रोत अभावमा योजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्न नसक्ने अवस्था थिए। स्रोतको समन्वयाधिक वितरण गर्न पनि लागत साभेदारी घटाएर कम गर्ने वा राख्ने नराख्ने भन्नेबारे अध्ययन गरी कार्यविधि मस्यौदा तयार पारेर मन्त्रिपरिषद्मा पेस हुने छ,' उनले भने।

संघीय सम्पूरक तथा विशेष अनुदानसम्बन्धी विद्यमान कार्यविधिमा व्यवस्थाअनुसार योजना आयोगले प्रत्येक वर्ष मंसिर मसान्तभित्र सूचना प्रकाशन गरी प्रदेश वा स्थानीय तहबाट आगामी आर्थिक

आधा लागत सम्बन्धित स्थानीय तह वा प्रदेशले बेहोर्नुपर्ने भएपछि उनीहरू आफ्नो स्रोत अभावमा योजना तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गर्न नसक्ने अवस्था थिए। स्रोतको समन्वयाधिक वितरण गर्न पनि लागत साभेदारी घटाएर कम गर्ने वा राख्ने नराख्ने भन्नेबारे अध्ययन गरी कार्यविधिको मस्यौदा तयार पारेर मन्त्रिपरिषद्मा पेस हुने छ।

डा. दिवाकर लुईटेल सहप्रवक्ता, राष्ट्रिय योजना आयोग

वर्षका लागि सम्पूरक र विशेष अनुदानमा सञ्चालन गर्ने आयोजना तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव माग गरिसक्नुपर्नेछ।

त्यस्तै, सम्बन्धित प्रदेश र स्थानीय तहले पुस मसान्तभित्रमा यस्तो अनुदान लिनका लागि प्रस्ताव पेस गरिसक्नुपर्ने हुन्छ। कार्यविधि संशोधनका लागि एनडेकले तीन महिनाको समयवाढि दिएको अवस्थामा विद्यमान व्यवस्थाअनुसार प्रस्ताव माग हुन्छन् वा नयाँ व्यवस्थाअनुसार माग हुन्छ, भन्ने स्पष्ट नभएको आयोगका सहप्रवक्ता लुईटेलले उल्लेख गरे। कार्यविधि चाँडो संशोधन गरेर त्यसपछि मात्रै योजना तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव माग गर्न उपयुक्त हुने उनले धारणा राखे।

'कार्यविधि संशोधनका लागि काम सुरु भइसकेको छ। योजना तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव माग गर्ने सूचना निकाल्नुअघि कार्यविधि संशोधन भइसकेछ,' सहप्रवक्ता लुईटेलले भने। संघीय सरकारले योजना आयोगको सिफारिसमा हरेक वर्ष सम्पूरक

र विशेष अनुदान शीर्षकमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई बजेट छुट्याउँछ। प्रदेश र स्थानीय तहको मागका आधारमा वित्तीय हस्तान्तरणको उपकरणका रूपमा यी अनुदान उपलब्ध गराइन्छ। यस्तो अनुदान लिन प्रस्ताव गरिएका योजना तथा कार्यक्रमले निश्चित प्रक्रिया पूरा गर्नुपर्नेछ।

आयोजनाको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन (डिपिआर), वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (इआइए), लागत अनुमान, आयोजना सम्पन्न हुने अवधिलगायत विवरण अनिवार्यरूपमा प्रस्तावसँगै पेस गर्नुपर्ने आयोगले जनाएको छ। सम्बन्धित पालिकाको कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराएर मात्रै यी योजना तथा कार्यक्रमका लागि बजेट माग गर्नुपर्ने व्यवस्था पनि कार्यविधिमा उल्लेख छ।

यस्तो अनुदानबाट खर्च बेहोर्ने योजना तथा कार्यक्रम तीन वर्षभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने हुन्छ। तीन वर्षभन्दा बढी समय लाग्ने बहुर्ष आयोजनाका लागि यो शीर्षकअन्तर्गत बजेट जर्दिन। प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले यी शीर्षकमा अनुदान पाउने र खर्च गर्न पाउने रकमको सीमा पनि तोकिएको छ।

सम्पूरक अनुदान दिनका लागि गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन गरिने आयोजना/कार्यक्रमको कूल लागत अनुमान न्यूनतम एक करोड रूपैयाँदेखि अधिकतम १० करोड रूपैयाँसम्म रहेको छ।

उपमहानगर र महानगरपालिकाबाट कार्यान्वयन गरिने सम्पूरक अनुदानका कार्यक्रमको लागत न्यूनतम पाँच करोड रूपैयाँदेखि अधिकतम २५ करोड रूपैयाँसम्म रहेको छ। प्रदेश सरकारबाट कार्यान्वयन हुने सम्पूरक अनुदानअन्तर्गतका योजना तथा कार्यक्रमका लागि कूल लागत अनुमान २० करोड रूपैयाँदेखि एक अर्ब रूपैयाँसम्म हुनुपर्नेछ।

विशेष अनुदानअन्तर्गतका योजना तथा कार्यक्रमका लागि भने प्रदेशको हकमा कम्तीमा १० करोड रूपैयाँ र स्थानीय तहको हकमा कम्तीमा ५० लाखदेखि बढीमा १० करोड रूपैयाँसम्मको सीमा तोकिएको छ। क्षेत्रगतरूपमा पूर्वाधार निर्माणसँग सम्बन्धित आयोजनाका लागि सम्पूरक अनुदान दिने गरिन्छ। विशेष अनुदानका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, समावेशीकरण तथा मूल प्रवाहीकरण, तहगत सन्तुलन, खाद्य सुरक्षा तथा पोषण, फोहरमैला व्यवस्थापनजस्ता क्षेत्रसँग सम्बन्धित आयोजना पर्दछन्।

दोहोरो अंकले घट्यो नेप्से

काठमाडौं (प्रस)- साताको पहिलो कारोबार दिन आइतबार सेयरबजारमा दोहोरो अंकको गिरावट आएको छ। नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) का अनुसार आइतबार नेप्से परिसूचक १३.०३ अंकले घटेर दुई हजार ६६७.४० को विन्दुमा फरेको हो।

यस दिन ३२२ कम्पनीको एक करोड ५२ लाख ७० हजार १९७ किस्ता सेयर ७६ हजार ४१८ पटक खरिदविक्री हुँदा सात अर्ब ७२ करोड ८८ लाख ६९ हजार रूपैयाँको कारोबार भएको छ। लगानी समूह ०.०८ र उत्पादन तथा प्रशोधन समूह ०.६८ प्रतिशतले बढेका छन् भने अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ। सबैभन्दा बढी विकास बैंक समूह १.६३ प्रतिशतले घटेको छ।

बैंक ०.५४, वित्त ०.३७, होटल तथा पर्यटन ०.४९ र जलविद्युत् समूह ०.४१ प्रतिशतले घटेको छ। त्यसैगरी जीवन विमा ०.५५, लघुवित्त ०.९४, म्युचुअल फण्ड ०.९२, निर्जीवन विमा ०.१७, व्यापार ०.०७ र अन्य समूह ०.७१ प्रतिशतले घटेका छन्। श्रीस्टार हाइड्रोपावर लिमिटेडको सेयर मूल्य आइतबार सबैभन्दा बढी ९.९१ प्रतिशतले बढेको छ। सबैभन्दा बढी घट्नेमा भने सेञ्चुरी डिभेन्चर-२०८८ ७.७५ प्रतिशतले घटेको छ। कारोबार रकमका आधारमा आइतबार सबैभन्दा बढी ६० करोड ८७ लाख ३६ हजार रूपैयाँवरावरको सेयर किनबेच भएको छ। कारोबार भएका सेयर संख्याका आधारमा झडी पावर लिमिटेडको सात लाख २० हजार ८१३ किस्ता सेयर किनबेच भएको छ।

म्याग्दीमा करिब तीन हजार उद्योग

म्याग्दी- यस जिल्लामा करिब तीन हजार उद्योग सञ्चालनमा रहेका पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयले जनाएको छ। १०औँ उद्योग दिवस-२०८१ का अवसरमा आइतबार पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय म्याग्दीले आयोजना गरेको कार्यक्रममा कार्यालय प्रमुख पोषानाथ शर्माले तीन हजार ३८४ उद्योग दर्ता भएकामा दुई हजार ९९९ वटा सञ्चालनमा रहेका जानकारी गराए। 'पछिल्लो केही वर्षयता उद्योग व्यवसाय दर्ताको तुलनामा खारेजी हुनेको दर बढेको छ,' उनले भने, 'वैदेशिक रोजगारका लागि कारोबार देखाउन, बैंकबाट ऋण र राज्यबाट अनुदान लिन कागजी प्रक्रिया पूरा गर्न दर्ता भएका उद्योग र व्यवसाय उद्देश्य पूरा भएपछि कर तिरेरहुनुभन्दा खारेज भएका हुन्।'

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा २९१ उद्योग, व्यवसाय दर्ता भएको कार्यालयमा ८४ वटा खारेज भएका थिए। कार्यालयका अनुसार २०८०/८१ मा ३१ वटा उद्योग र ५३ वटा व्यावसायिक फर्म खारेज भएका हुन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा १४ वटा उद्योग र २९ वटा व्यावसायिक फर्म खारेज भएका थिए। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ७६२, २०७८/७९ मा ५७० र २०७९/८० मा ३१७ वटा उद्योग र व्यावसायिक फर्म दर्ता भएका थिए। गत वर्ष ३२२ उद्योग र ३९४ व्यावसायिक फर्मले नवीकरण गरेका थिए। गत वर्ष दर्ता भएका उद्योगमा ३०० जनालाई रोजगारी सिर्जना भएको कार्यालय प्रमुख शर्माले बताए।

म्याग्दी उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष सुवीन श्रेष्ठले कोरोना महामारीपछि आर्थिक मन्दीका कारण उद्यमी व्यवसायी विदेश पलायन हुने र अन्य पेसा रोज्ने क्रम बढेको बताए। उद्योग वाणिज्य संघको चुनावी प्रयोजनका लागि दर्ता भएका व्यावसायिक फर्महरू पनि पछिल्लो समय स्थानीय तह, उद्योग तथा पर्यटन कार्यालय र आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर तिर्नुपर्ने भएपछि बन्द गर्न थालेका हुन्।

यसैगरी १०औँ उद्योग दिवस-२०८१ का अवसरमा पर्यटन तथा उद्योग कार्यालय, म्याग्दीले तीनजना उद्यमीलाई सम्मान गरेको छ। रघुगंगा गाउँपालिका-१ वेगाकी मेनुका मिलाइकटाइ तथा प्रशिक्षण केन्द्रकी मेककुमारी

पुन, बेनी नगरपालिका-८ गणेशटोलको वेदना सु-सेन्टरका सुकलाल किसान र बेनी नगरपालिका-७ कुरिलालखर्कको शर्मा कृषि तथा पशुपक्षी फार्मका सञ्चालक कृष्णप्रसाद शर्मालाई सम्मान गरिएको हो। गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य तथा पूर्वमन्त्री रेशमबहादुर जुजाली (सुविन), जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख राजकुमार थापा, बेनी नगरपालिकाका प्रमुख सुरत केसी, प्रमुख जिल्ला अधिकारी गुरुदत्त ढकाललगायतले उनीहरूलाई दोसल्लो ओढाएर सम्मानपत्र प्रदान गरेका थिए। प्रदेशसभा सदस्य जुजालीले म्याग्दीमा आवश्यकता र सम्भावनामा आधारित भएर सीपमूलक तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक भएको बताए। रासस

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhahabonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhahab Online

प्रभाव दैनिक